

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV FINANCÍ

INSTITUTE OF FINANCES

OPTIMALIZACE ZDANĚNÍ PODNIKAJÍCÍHO
STUDENTA

TAX OPTIMISATION OF A SELF-EMPLOYED STUDENT

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Barbora Ilášová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

JUDr. Ing. Jan Kopřiva, Ph.D.

BRNO 2022

Zadání bakalářské práce

Ústav: Ústav financí
Studentka: **Barbora Ilášová**
Vedoucí práce: **JUDr. Ing. Jan Kopřiva, Ph.D.**
Akademický rok: 2021/22
Studijní program: Účetnictví a daně

Garant studijního programu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává bakalářskou práci s názvem:

Optimalizace zdanění podnikajícího studenta

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod
Cíle práce, metody a postupy zpracování
Teoretická východiska práce
Analýza současného stavu
Vlastní návrhy řešení Závěr
Seznam použité literatury
Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Cílem této práce je optimalizovat celkové daňové zatížení vysokoškolského studenta, který se rozhodl podnikat. Optimalizace bude demonstrována na praktických příkladech, které se vztahují na problematiku odvodů a výpočtu daňové povinnosti. Odvody na sociální a zdravotní pojištění se budou odvíjet od specifických podmínek, které se vážou na výkon vedlejší činnosti u studenta.

Základní literární prameny:

BERÁNEK, Petr, Průvodce zákonem o daních z příjmu pro OSVČ a další poplatníky s dílčím základem v § 7. Olomouc: ANAG, 2021. ISBN 978-80-7554-318-9.

DVOŘÁKOVÁ, Veronika, Marcel PITTLERLING a Hana SKALICKÁ, Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2019. 4. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2019. ISBN 978-80-7598-315-2.

MACHÁČEK, Ivan, Optimalizace daně z příjmů fyzických osob. Olomouc: ANAG, 2019. ISBN 978-80-7554-195-6.

PELC, Vladimír a Petr PELECH, Daně z příjmů s komentářem. 18. aktualizované vyd. Olomouc: ANAG, 2020. ISBN 978-80-7554-277-9.

PILÁTOVÁ, Jana et al., Daňová evidence: Komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ. 12. aktualizované vyd. Olomouc: ANAG, 2019. ISBN 978-80-7554-222-9.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2021/22

V Brně dne 28.2.2022

L. S.

doc. Ing. Mgr. Karel Brychta, Ph.D.
garant

doc. Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D. děkan

Abstrakt

Bakalárska práca je zameraná na daňovú optimalizáciu OSVČ vedľajšej, ktorou je vysokoškolský študent podnikajúci podľa živnostenského oprávnenia. Minimalizácia odvodov na sociálne poistenie je realizovaná prostredníctvom rozhodnej hranice príjmov od ktorej sa odvíja povinná účasť na sociálnom poistení. V praktickej časti je zahrnuté celkové daňové zaťaženie za zdaňovacie obdobie roku 2022. Na záver sú zhodnotené možnosti optimalizácie a výber najvhodnejšieho variantu, ktorý najmenej zaťažuje poplatníka.

Kľúčové slová

daňová optimalizácia, daň z príjmu fyzických osôb, OSVČ, študent, sociálne zabezpečenie, zdravotné poistenie

Abstract

The bachelor's thesis is focused on the tax optimisation of sole proprietor which is a university student doing business according to a trade license. The minimization of social security tax is realized through a decisive income limit on which the mandatory participation in social insurance is derived. The practical part includes the total tax burden for the tax year 2022. Finally, the possibilities of optimization and selection of the most suitable variant, which is the least burdensome for the taxpayer, are evaluated.

Key words

tax optimisation, personal income tax, sole proprietor, student, social insurance, health insurance

Bibliografická citácia

ILÁŠOVÁ, Barbora. Optimalizace zdanění podnikajícího studenta [online]. Brno, 2022 [cit. 2022-05-08]. Dostupné z: <https://www.vutbr.cz/studenti/zav-prace/detail/140958>.

Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, Ústav financí.

Vedoucí práce Jan Kopřiva.

Čestné vyhlásenie

Vyhlasujem, že predložená bakalárska práca je mojím pôvodným dielom, ktoré som samostatne vypracovala. Všetky pramene, ktoré boli využité pri písaní bakalárskej práce, sú uvedené v zozname použitej literatúry a ich citácia je úplná. Vyhlasujem, že vo svojej práci som neporušila autorské práva v zmysle zákona č. 121/2000 Sb. o práve autorskom a o právach súvisiacich s právom autorským.

V Brne dňa 8. mája 2022

.....

podpis študenta

Pod'akovanie

Veľká vd'aka patrí vedúcemu mojej bakalárskej práce pánovi JUDr. Ing. Jánovi Kopřivovi, Ph.D. za jeho čas a cenné rady, ktoré mi poskytol pri spracovaní tejto práce. Ďalej by som sa chcela poďakovať daňovej poradkyni, pani Monike Doležalovej, ktorá mi poskytla odborné konzultácie a podklady. Veľké ďakujem patrí mojej rodine, ktorá pri mne stála počas celého štúdia a finančne ma podporovala.

OBSAH

ÚVOD	11
CIELE PRÁCE, METÓDY A POSTUPY SPRACOVANIA	13
1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ PRÁCE	14
1.1 Vymedzenie pojmu štúdium na vysokej škole a jej študenta.....	14
1.2 Definícia podnikateľa a OSVČ v závislosti od vybraného zákona	15
1.2.1 Podnikateľ	15
1.2.2 OSVČ.....	16
1.3 Podnikanie podľa zákona o živnostenskom podnikaní č. 455/1991 Sb.	16
1.4 Založenie živnosti	17
1.5 Základné rozdelenie živností.....	18
1.5.1 Druhy živností.....	18
1.6 Rozlíšenie hlavnej a vedľajšej činnosti	21
1.7 Zdravotné poistenie	22
1.7.1 Povinnosti OSVČ.....	23
1.7.1.1 Oznámenie o začatí činnosti (platí i pre ukončenie činnosti).....	23
1.7.1.2 Prehľad o platbe poistného	23
1.7.2 Vymeriavací základ	24
1.7.3 Poistné a penále	24
1.7.4 Zálohy na poistné.....	25
1.8 Sociálne poistenie.....	25
1.8.1 Povinnosti OSVČ.....	26
1.8.1.1 Oznámenie o začatí činnosti (platí i pre ukončenie činnosti).....	26
1.8.1.2 Prehľad o príjmoch a výdavkoch.....	26
1.8.2 Účasť na dôchodkovom poistení	26
1.8.3 Vymeriavací základ	27

1.8.4	Poistné.....	28
1.9	Daň z príjmu fyzických osôb	28
1.9.1	Základné delenie daní	28
1.9.2	Daňová optimalizácia	29
1.9.3	Daňové subjekty	30
1.9.4	Registračná povinnosť poplatníka dane z príjmov fyzických osôb	30
1.9.5	Zdaňovacie obdobie	31
1.9.6	Daňové priznanie	31
1.10	Definícia príjmov podľa ZDP.....	32
1.10.1	Príjmy od dane oslobodené.....	35
1.11	Základ dane	35
1.12	Stanovenie čiastkového základu dane podľa § 7 ZDP	36
1.12.1	Povinnosť viesť účtovníctvo.....	36
1.12.2	Paušálne výdavky	37
1.12.3	Daňová evidencia.....	38
1.12.4	Skutočne vynaložené výdavky.....	39
1.12.5	Paušálna daň	40
1.13	Položky znižujúce základ dane.....	40
1.13.1	Nezdaniteľné časti základu dane	41
1.13.2	Odpočty od základu dane.....	42
1.14	Zálohy na daň z príjmu fyzických osôb	43
2	ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU	45
2.1	Základné údaje o poplatníkovi	45
2.2	Oslobodené príjmy poplatníka	46
2.3	Zdaňované príjmy	46
2.4	Príjmy z dohody o provedení práce	47

2.5	Zdanenie príjmov z DPP a výpočet odvodov na sociálne a zdravotné poistenie	47
2.6	Príjmy z DPP v daňovom priznaní OSVČ	48
2.7	Zľavy na dani z príjmu	50
2.8	Výpočet daňovej povinnosti za zdaňovacie obdobie roku 2021	51
2.9	Odvody na sociálne a zdravotné zabezpečenie OSVČ vedľajšej za rozhodné obdobie roku 2021	52
3	VLASTNÉ NÁVRHY A RIEŠENIA	53
3.1	Sociálne poistenie OSVČ vedľajšej	53
3.1.1	Optimalizácia odvodov na sociálne poistenie	53
3.1.2	Platenie poistného na sociálne zabezpečenie formou záloh	56
3.2	Zdravotné poistenie OSVČ vedľajšej	57
3.3	Výpočet daňovej povinnosti za zdaňovacie obdobie roku 2022	59
3.4	Skutočne vynaložené výdavky	60
3.5	Výber odporúčaného variantu	61
	ZÁVER	64
	ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	65
	ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV	66
	ZOZNAM POUŽITÝCH TABULIEK	68
	ZOZNAM POUŽITÝCH GRAFOV	69
	ZOZNAM PRÍLOH	70

ÚVOD

Téma bakalárskej práce je orientovaná na oblasť priamych daní so zameraním na daň z príjmu fyzických osôb. Práca si dáva za cieľ minimalizovať daňové zaťaženie poplatníka na legálnej báze s využitím platnej legislatívy, ktorou je zákon č. 586/1992 Sb. o daních z príjmov. Každý poplatník má právo na optimalizáciu svojej daňovej povinnosti na minimum bez toho, aby došlo k porušeniu zákona. Táto téma sa úzko dotýka podnikajúcich subjektov, ktorých počet každým rokom narastá, a preto je výber tejto témy relevantný. Pri rozhodovaní akú tému si zvoliť pre písanie záverečnej práce si autorka urobila rešerš v tejto oblasti. Pri hľadaní narazila na mnoho článkov a publikácií adresovaných poplatníkom, ktorí začali podnikat' na živnosť a nevedia si dať rady s povinnosťami, ktoré sú s podnikaním spojené. Zaujalo ju to natoľko, že sa rozhodla pre túto tému.

K obľúbeným formám podnikania v Českej republike patrí podnikanie na živnosť, ktoré je jedným z typov samostatnej zárobkovej činnosti. Svedčí o tom aj štatistika Ministerstva průmyslu a obchodu. Zozbierané údaje vravia, že v Českej Republike za minulý rok bolo o 24 % viac podnikajúcich fyzických osôb ako právnických.¹

Kvôli narastajúcemu počtu samostatne zárobkovo činných osôb môže spracovanie tejto témy slúžiť ako príručka pre začínajúceho podnikateľa, ktorý je súčasne študentom a teda pôjde o osobu vedľajšiu, ktorá má určité odlišnosti pri účasti odvodov na sociálne a zdravotné poistenie v porovnaní s hlavnou osobou samostatne zárobkovo činnou.

Odvodové a daňové zaťaženie často vytvára u poplatníka otázky ako sa k tomu postaviť a čo všetko ho môže stretnúť pri zriaďovaní si vlastného podnikania. Táto práca odpovie čitateľovi na otázky ohľadom povinností, ktoré ho čakajú pri začatí podnikania, a znázorní mu výpočet daňovej povinnosti. Oboznámi ho s možnosťou optimalizácie základu dane v prípade, že by si chcel znížiť sociálne odvody na minimum, a taktiež informuje o výhodách, ktoré platia pre štátneho poistenca pri platení odvodov na zdravotné poistenie.

¹ Počty podnikajících fyzických osob a živnostenských oprávnění dle věkové struktury, 2005. MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. Mpo.cz [online]. 2022 [cit. 2022-04-03]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/statisticke-udaje-o-podnikatelich/pocty-podnikajicich-fyzickych-osob-a-zivnostenskych-opravneni-dle-vekove-struktury--225459/>

Práca sa skladá z troch kapitol. Prvá kapitola zahŕňa teoretický základ k vypracovaniu návrhu na riešenie daňovej a odvodovej problematiky fyzickej osoby. Druhá kapitola je venovaná opisu súčasného stavu poplatníka a výpočtu jeho poslednej daňovej povinnosti. Záverečná kapitola prináša riešenie pre daného poplatníka.

CIELE PRÁCE, METÓDY A POSTUPY SPRACOVANIA

Cieľom práce je realizovať optimalizáciu celkového daňového zaťaženia, ktoré sa vzťahuje na fiktívneho poplatníka pána Pokorného. V tejto práci bude hlavným subjektom vysokoškolský študent na ktorom bude optimalizácia znázornená. Ide o minimalizáciu daňového zaťaženia u poplatníkov dane z príjmu fyzických osôb v rámci zákonom dovolených krokov. Pri legálnej daňovej optimalizácii budú uplatnené zľavy, na ktoré má subjekt nárok, a tak sa zníži jeho daňové zaťaženie. Daňová úspora bude uskutočňovaná minimalizovaním výslednej daňovej povinnosti s pomocou aplikovania paušálnych výdavkov. Budú porovnané daňové základy podľa § 7 zákona o daních z príjmov č. 586/1992 Sb. pri uplatnených skutočných a paušálnych výdavkoch. Vyššie spomenuté bude zobrazené na výpočte budúcej daňovej povinnosti za zdaňovacie obdobie roku 2022. Daňová povinnosť za rok 2022 bude porovnaná aj s predchádzajúcou daňovou povinnosťou. Cieľom bude oboznámiť poplatníka so spôsobom minimalizácie na základe jeho predpokladaných príjmov.

Návrhová časť zameraná na sociálne poistenie sa bude venovať minimalizácii odvodov na sociálne poistenie. Optimalizácia bude uskutočnená pomocou vyhľadávania rozhodnej hranice príjmu. Prostredníctvom jednoduchého výpočtu sa získa žiaduci príjem, ktorý bude viesť ku najvhodnejšiemu daňovému základu pre realizovanie odvodovej optimalizácie, takzvaný rozhodný príjem, pod ktorý nie je nutné u študentov pri vedľajšej činnosti OSVČ platiť odvody na sociálne poistenie.

Problematika zdravotného poistenia vyzdvihuje výhodu pri odvádzaní poistného pre štátneho poistenca z titulu výkonu vedľajšej činnosti. Výška odvodov na zdravotné poistenie bude uvedená pre rôzne základy dane podľa § 7 zákona o daních z príjmov č. 586/1992 Sb., ktoré boli využité pre minimalizáciu odvodov na sociálne poistenie.

1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ PRÁCE

Teoretická časť bakalárskej práce predstavuje základné teoretické východiská práce, ktoré sú ťažiskom k vypracovaniu ďalších častí. Práca vysvetľuje pojmy, ktoré súvisia so zdanením príjmov fyzickej osoby (ďalej len „FO“), jej optimalizáciou a odvodovým zaťažením. Napomáha tak čitateľovi k porozumeniu výsledkom práce. V práci sú vysvetlené pojmy, s ktorými sa čitateľ môže stretnúť v jednotlivých zákonoch, ktoré boli pre vyhotovenie práce nevyhnutné. Ide však primárne o pojmy zo zákona o štátní sociálni podpore č. 117/1995 Sb., Živnostenského zákona č. 455/1991 Sb. (ďalej len „ŽZ“) a zákona o daních z príjmov 586/1992 Sb. (ďalej len „ZDP“).

1.1 Vymedzenie pojmu štúdium na vysokej škole a jej študenta

Zákon č. 117/1995 Sb. o štátní sociálni podpore v § 11 definuje **študenta** ako nezaopatrené dieťa, ktoré sa sústavne pripravuje na budúce povolanie na strednej alebo vysokej škole. Túto skutočnosť je možné zohľadniť iba do dovŕšenia 26 roku života. Bežne je zaužívaný pojem **štúdium**, avšak zákon využíva pojem **sústavná príprava**. Čo znamená sústavne sa pripravovať, je uvedené v § 12 až § 15 tohoto zákona.²

Za **štúdium na vysokých školách** sa považuje štúdium v bakalárskom, magisterskom a doktorandskom študijnom programe na daných vysokých školách.³

Sústavná príprava na budúce povolanie na vysokej škole začína dňom zápisu študenta na danú vysokú školu a ukončená je dňom, kedy študent ukončil vysokoškolské štúdium. Za sústavnú prípravu sa taktiež považuje doba medzi ukončením štúdia na strednej škole do dňa zápisu na vysokú školu. Podmienkou je, aby dieťa pokračovalo v ďalšom štúdiu bez prerušenia. Sústavnou prípravou sa rozumie aj kalendárny mesiac v ktorom bolo riadne ukončené štúdium na vysokej škole a taktiež mesiac, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom bolo riadne ukončené štúdium. Dané platí v prípade, že dieťa počas tohto

² ČESKO: Zákon č. 117/1995 Sb. Zákon o štátní sociálni podpore [online]. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1995, , částka 31, § 11 písm. a) [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-117>

³ ČESKO: Zákon č. 117/1995 Sb. Zákon o štátní sociálni podpore [online]. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1995, , částka 31, § 12 odst. 3 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-117>

mesiacu nevykonáva zárobkovú činnosť podľa § 10 tohto zákona ani nemá po celý kalendárny mesiac nárok na podporu v nezamestnanosti alebo podporu pri rekvalifikácii. Ak sa dieťa rozhodne po ukončení štúdia na vysokej škole bezprostredne pokračovať v štúdiu na inej alebo tej istej vysokej škole, je toto obdobie považované za sústavnú prípravu. Toto obdobie nesmie byť dlhšie ako 3 kalendárne mesiace, ktoré nasledovali po mesiaci v ktorom dieťa ukončilo štúdium. Ak by šlo o prerušenie štúdia na vysokej škole z dôvodu trvania materskej alebo rodičovskej dovolenky, je možné túto dobu taktiež považovať za sústavnú prípravu. ⁴

1.2 Definícia podnikateľa a OSVČ v závislosti od vybraného zákona

Termín osoba samostatne výdělečně činná (ďalej len „samostatne zárobkovo činná osoba“ alebo „OSVČ“) má dve poňatia v závislosti od zvoleného zákona. Ide o vymedzenie pojmu z hľadiska Občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. a z pohľadu zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění.

1.2.1 Podnikateľ

Podnikateľom je podľa Občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. osoba, ktorá samostatne vykonáva na vlastný účet a vlastnú zodpovednosť zárobkovú činnosť na základe Živnostenského zákona alebo analogickým spôsobom, so zámerom činiť tak sústavne, za účelom dosahovania zisku. Podnikateľom je osoba, ktorá má k podnikaniu živnostenské alebo iné oprávnenie podľa iného zákona. Za podnikateľa sa považuje aj osoba zapísaná v obchodnom registri. ⁵

⁴ ČESKO: Zákon č. 117/1995 Sb. Zákon o státní sociální podpoře [online]. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1995, částka 31, § 14 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-117>

⁵ ČESKO: Zákon č. 89/2012 Sb. Zákon občanský zákoník [online]. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, částka 33, § 420 odst. 1, § 421 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89#cast1>

1.2.2 OSVČ

Zákon č. 155/1995 o důchodovém pojištění, ponúka presné vymedzenie termínu OSVČ. Termín je využívaný pre účely dôchodkového poistenia. Za OSVČ sa pokladá osoba, ktorá ukončila povinnú školskú dochádzku, dovŕšila vek minimálne 15 rokov a súčasne vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť alebo sa podieľa svojou aktivitou na spolupráci pri výkone samostatnej zárobkovej činnosti, pokiaľ zákon o daních z príjmov č. 586/1992 dovoľuje na túto osobu prerozdeľovať dosiahnuté príjmy z tejto činnosti a výdavky vynaložené na ich dosiahnutie, zaistenie a udržanie.⁶

1.3 Podnikanie podľa zákona o živnostenskom podnikaní č. 455/1991 Sb.

Podmienky živnostenského podnikania upravuje samostatný zákon o živnostenskom podnikaní č. 455/1991 Sb. a jeho prílohy. **Živnosť** je v tomto zákone ustanovená ako sústavná činnosť vykonávaná samostatne, vlastným menom, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku a za podmienok stanovených Živnostenským zákonom.⁷

Zákon presne vymedzuje rozsah činností, ktoré **nepatria** pod pojem živnosť, v § 3 tohto zákona. Príkladom takýchto činností môže byť prevádzkovanie činností, ktoré sú vyhradené zákonom štátu. Sem zaradíme poštové služby alebo výber daní. Živnosť **nemôže vykonávať ani právnická osoba** (ďalej len „PO“). Živnosťou nie je využívanie výsledkov duševnej tvorivej činnosti chránených zvláštnymi zákonmi, výkon kolektívnej správy práva autorského a práv súvisiacich s právom autorským. Reštaurovanie kultúrnych pamiatok aj ich častí, ktoré sú súčasťou výtvarných umení alebo umeleckoremeselných prác a vykonávanie archeologických výskumov taktiež nie je možné považovať za živnosť. Živnosť nemôže vykonávať ani lekár, farmaceut, advokát, notár, súdny tlmočník a prekladateľ, audítor a daňový poradca. Existuje celá škála

⁶ ČESKO: Zákon č. 155/1995 Sb. Zákon o důchodovém pojištění [online]. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1995, částka 41, § 9 odst. 2 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-155#cast1>

⁷ ČESKO: Zákon č. 455/1991 Sb. Zákon o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) [online]. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 87, § 2 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-455>

takýchto činností, ktoré možno nájsť v § 3 odst. 2 a 3 tohto zákona, avšak pre veľký rozsah týchto činností sú v texte vymenované iba niektoré.⁸

1.4 Založenie živnosti

Aby podnikateľ mohol vykonávať takúto činnosť, musí splniť **2 všeobecné podmienky** pre jej prevádzkovanie, ktoré stanovuje zákon o živnostenskom podnikaní č. 455/1991 Sb. v § 6. Osoba, ktorá sa rozhodne podnikáť, musí byť **plne svojprávná**. V prípade, že je osoba neplnoletá, súd môže udeliť zákonnému zástupcovi súhlas s prevzatím zodpovednosti. Druhou podmienkou, ktorá musí byť splnená, je **bezúhonnosť**. Tá sa v Českej republike (ďalej len „ČR“) preukazuje výpisom z registra trestov, ku ktorému má prístup Živnostenský úrad.⁹

Mimo vyššie spomenutých všeobecných podmienok existujú aj zvláštne podmienky prevádzkovania živnosti. Zvláštne podmienky predstavujú odbornú a inú spôsobilosť. Druh živnosti určuje, či sú tieto podmienky vyžadované. Odborná prax môže byť žiadanou súčasťou v rámci odbornej spôsobilosti. Odborná spôsobilosť nie je lokálne viazaná iba na územie Českej republiky. Túto skutočnosť je možné preukázať dokladom o odbornej kvalifikácii, ktorý osvedčuje, že daná osoba vykonávala predmetnú činnosť v inom členskom štáte Európskej únie.¹⁰

Pri založení živností je možné naraziť na prekážky, ktoré môžu znemožniť prevádzkovanie živnosti. Tieto prekážky je možné nájsť v živnostenskom zákone č. 455/1991 Sb. v § 8.

Živnosť je možné si založiť online prostredníctvom formulára alebo osobne na príslušnom Živnostenskom úrade. Uchádzač o živnosť vyplní registračný formulár, v rámci ktorého sa živnosť zakladá. Jednotný registračný formulár mimo založenia živnosti umožňuje registrovať sa k zdravotnej poisťovni i správe sociálneho

⁸ ČESKO: Zákon č. 455/1991 Sb. Zákon o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) [online]. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 87, § 3 odst.1,2 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-455>

⁹ ČESKO: Zákon č. 455/1991 Sb. Zákon o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) [online]. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 87, § 6 odst. 1 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-455>

¹⁰ BOKŮVKA, Matyáš. Podmínky a překážky provozování živnosti: In: *Mylaw.cz* [online]. 24.06.2020. [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://mylaw.cz/clanek/podminky-a-prekazky-provozovani-zivnosti-321>

zabezpečenia. V súčasnosti sa živnosť zakladá na základe živnostenského oprávnenia. Živnostenský list bol zrušený. Pri založení je treba uhradiť správny poplatok. Ten činí 1 000 Kč. Uhradiť ho možno osobne pri ohlásení živnosti, bankovým prevodom alebo poštovou poukážkou. Okrem formulára je potrebné mať občiansky preukaz, doklad o úhrade poplatku a v prípade, že žiadateľ podniká mimo adresy svojho trvalého bydliska, je potrebné doložiť i výpis z katastra nehnuteľností alebo nájomnú zmluvu. Po podaní ohlásenia, ktoré je možné vykonať tromi spôsobmi, a to online, poštou alebo osobne na ktoromkoľvek Živnostenskom úrade, úrad zapíše žiadateľa do živnostenského registra do 5 pracovných dní od doručenia ohlásenia a vydá žiadateľovi výpis. Registráciu k dani z príjmu fyzických osôb je potrebné vykonať samostatne u príslušného správcu dane. Registrácia by mala byť uskutočnená do 15 dní odo dňa, kedy začalo vykonávanie živnosti alebo bol prijatý príjem z takejto živnosti. U koncesovanej živnosti Živnostenský úrad navyše zisťuje, či boli splnené všeobecné a zvláštne podmienky pre výkon živnosti, a zisťuje, či neexistuje prekážka, ktorá by znemožňovala výkon živnosti. Ide o časovo náročnejší proces, pretože v takomto prípade u podania žiadosti o koncesiu musí príslušný orgán štátnej správy do 30 dní posúdiť, či je možné žiadosť schváliť.¹¹

1.5 Základné rozdelenie živností

Živnosti delíme na:

- a) ohlasovacie, ktoré pri splnení stanovených podmienok môžu byť vykonávané na základe ohlásenia,
- b) koncesované, ktoré môžu byť vykonávané na základe koncesie.¹²

1.5.1 Druhy živností

Živnostenský zákon ustanovuje celkovo 3 **ohlasovacie živnosti**. Patria sem živnosti **remeselné**. U nich je potrebné splniť podmienku odbornej spôsobilosti. Tá je uvedená v

¹¹ Jak si založit živnost. In: *ČSOB*. Pruvodcepodnikanim.cz [online]. 2022 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.pruvodcepodnikanim.cz/nastroje/jak-si-zalozit-zivnost/>

¹² ČESKO: Zákon č. 455/1991 Sb. Zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) [online]. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 87, § 9 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-455>

§ 21 a § 22 Živnostenského zákona č. 455/1991 Sb. Příloha č. 1 k tomuto zákonu zaznamenává seznam těchto činností. Další alternativou k podnikání je živnost **viazaná**. U nej musí být opět splněná podmínka odborné způsobilosti. Tá je uvedená v příloze č. 2 k tomuto zákonu, ak nie je ďalej stanovené inak. K výkonu **voľnej živnosti** nie je potrebné splniť podmienku odbornej spôsobilosti. Celá rada činností spadajúcich do kategórie voľnej živnosti je zachytená v prílohe č. 4 k tomuto zákonu.¹³

Živnosti koncesované je možné vykonávať iba na základe zvláštného oprávnenia k podnikaniu tzv. koncesie (licencie). Oprávnenie na vykonávanie koncesovanej živnosti vzniká až dňom doručenia výpisu o udelení koncesie. Zoznam koncesovaných živností je obsiahnutý v prílohe č. 3 k tomuto zákonu.¹⁴

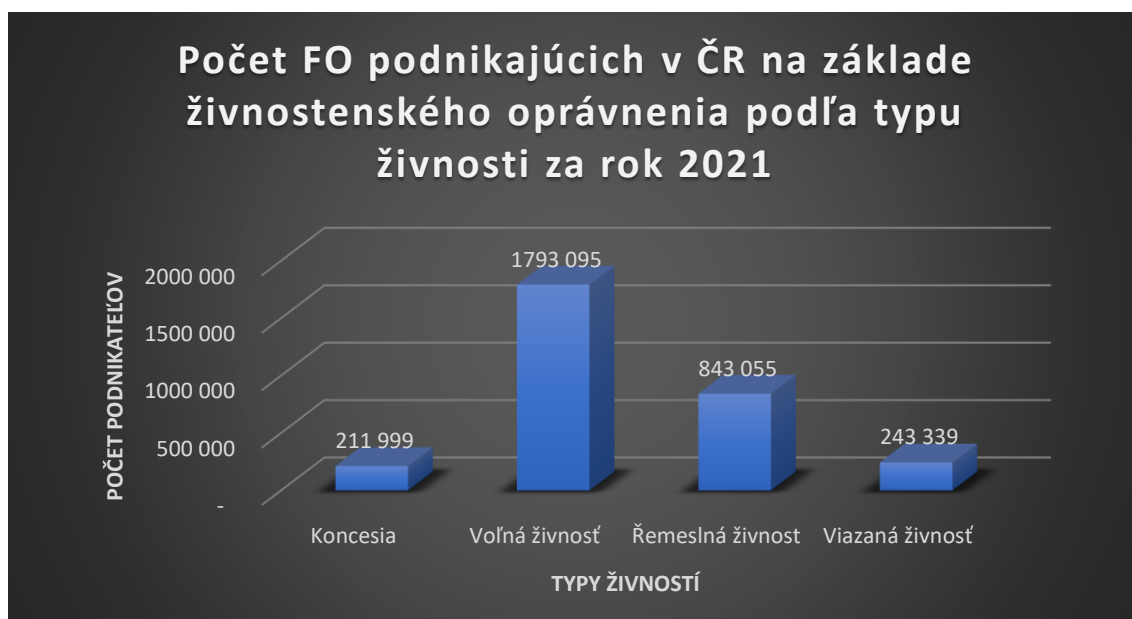
Na tému živnosť boli vytvorené 2 grafy. Prvý je zameraný na výkon živnosti podľa typu živnosti a druhý sa zameriava na počet živnostníkov v ČR na základe vekových skupín obyvateľstva. Dáta boli zozbierané Ministerstvom priemyslu a obchodu ku koncu roku 2021 a publikované boli k 13.01.2022 na ich oficiálnej stránke.

Graf zobrazuje výsledky počtu podnikajúcich, fyzických osôb v roku 2021 v Českej republike. Štatistika je zameraná na podnikateľov, ktorí vykonávajú svoju zárobkovú činnosť podľa živnostenského oprávnenia. Podnikatelia sú rozdelení podľa typu vykonávanej živnosti. Z výsledkov je možné vidieť, že celkový počet podnikateľov v ČR dosahuje číslo 3 091 488. Z grafu vyplýva, že najmenej podnikateľov sa rozhodlo pre živnosť koncesovanú. Voľná živnosť je v ČR najrozšírenejšou. U tejto živnosti ako jedinej nie je potrebné mať odbornú spôsobilosť, čo môže byť dôvodom, prečo sa väčšina podnikateľov pre ňu rozhodla. Druhou najrozšírenejšou živnosťou je živnosť remeselná.¹⁵

¹³ ČESKO: Zákon č. 455/1991 Sb. Zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) [online]. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 87, § 19 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-455>

¹⁴ Jak si založit živnost. In: *ČSOB*. Pruvodcepodnikanim.cz [online]. 2022 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.pruvodcepodnikanim.cz/nastroje/jak-si-zalozit-zivnost/>

¹⁵ Počty podnikajících fyzických osob a živnostenských oprávnění dle pohlaví, 2005. MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. Mpo.cz [online]. 2022 [cit. 2022-02-27]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/>

Graf 1: Počet FO podnikajúcich v ČR na základe živnostenského oprávnenia podľa typu živnosti za rok 2021 ¹⁶

Výsledky grafu zobrazujú viditeľné rozdiely u podnikajúcich subjektov. Najaktívnejší sú podnikatelia vo veku 41 – 50 rokov. Druhá najaktívnejšia veková skupina je v rozmedzí 51 – 60 rokov a hneď za ňou nasleduje skupina medzi 31. až 40. rokom života. Je teda dosť jasne rozpoznateľné, že subjekty od 31 do 70 rokov majú najväčší záujem o podnikanie. Počet podnikajúcich osôb s pribúdajúcim vekom začína klesať. Avšak menšina podnikateľov je stále aktívna aj vo veku nad 85 rokov. O podnikanie majú záujem aj najnižšie vekové skupiny. Je vidieť snahu i u mladších skupín obyvateľstva, ktorí podnikat' začali už na strednej škole. Pre túto prácu je však najzaujímavejšia veková skupina 18 až 30 rokov, ktorú tvoria prevažne študenti vysokých škôl. I keď nie je možné z grafu rozpoznať, koľko z ľudí podniká a zároveň študuje, čísla sú stále vysoké a pohybujú sa od 10 000 do 1 000 000 obyvateľov. ¹⁷

¹⁶ Vlastné spracovanie

¹⁷ *Počty podnikajících fyzických osob a živnostenských oprávnění dle věkové struktury*, 2005. MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. Mpo.cz [online]. 2022 [cit. 2022-02-27]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/statisticke-udaje-o-podnikatelich/pocty-podnikajicich-fyzickych-osob-a-zivnostenskych-opravneni-dle-vekove-struktury--225459/>

Graf 2 : Počet FO podnikajúcich v ČR na základe živnostenského oprávnenia podľa veku za rok 2021¹⁸

1.6 Rozlíšenie hlavnej a vedľajšej činnosti

Samostatná zárobková činnosť sa rozdeľuje na hlavnú a vedľajšiu samostatnú zárobkovú činnosť. Toto rozdelenie má za následok určenie spôsobu a výšky poistného na zdravotné a sociálne zabezpečenie.

Hlavnú činnosť je možné považovať za hlavnú samostatnú zárobkovú činnosť v období v ktorom sa činnosť nepovažuje za vedľajšiu samostatnú činnosť podľa odstavcov 6 až 8 § 9 zákona č. 155/1995 Sb. o dôchodovom pojištění.¹⁹

Samostatná zárobková činnosť sa podľa § 9 odst. 6 a 8 zákona o dôchodkovom poistení považuje za **vedľajšiu činnosť**, ak OSVČ v kalendárnom roku vykonávala súbežne zamestnanie, ktoré zakladá účasť na nemocenskom poistení zamestnancov. Ďalším dôvodom, ktorý prispieva k výkonu vedľajšej činnosti, môže byť fakt, že OSVČ vznikol nárok na výplatu invalidného dôchodku alebo jej bol priznaný starobný dôchodok. Pre OSVČ platí, že v kalendárnom roku, v ktorom jej vznikol nárok na rodičovský príspevok,

¹⁸ Vlastné spracovanie

¹⁹ ČESKO: Zákon č. 155/1995 Sb. Zákon o důchodovém pojištění [online]. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1995, částka 41, § 9 odst. 9 odst. 2 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-155#cast1>

peňažitú pomoc v materstve alebo mala nárok na nemocenskú dávku z dôvodu tehotenstva či pôrodu, sa stáva osobou vedľajšou. Tieto dávky musia vyplývať z nemocenského poistenia zamestnancov. Príčinou výkonu vedľajšej činnosti je aj situácia, kedy sa OSVČ osobne stará o osobu, ktorej zdravotný stav nedovoľuje byť samostatnou pri výkone základných životných potrieb. Rozlišujú sa 4 stupne závislosti na pomoci inej osoby. Prvý stupeň predstavuje ľahkú závislosť a štvrtý stupeň úplnú závislosť. Ide o osoby v I. stupni závislosti, ktoré sú súčasne mladšie ako 10 rokov alebo II. až IV. stupni závislosti, kde sa veková hranica neposudzuje. Závislá osoba o ktorú sa OSVČ stará, musí byť osobou blízkou. Prípadne, ak nie je osobou blízkou, musia žiť v spoločnej domácnosti. Keď nastane situácia, že sa o závislú osobu stará viacero osôb, tak za OSVČ vedľajšiu sa považuje tá osoba, ktorá sa podľa zmluvy stará o závislú osobu v najväčšom rozsahu. Vedľajšou osobou ste aj v prípade, že ste nezaopatreným dieťaťom, ktoré sa sústavne pripravuje na budúce povolanie. Štúdium musí trvať maximálne do 26 roku života. Za OSVČ vedľajšiu sa možno považovať aj v tých kalendárnych mesiacoch, v ktorých aspoň časť mesiaca bola vykonáva vedľajšia činnosť a súčasne trval dôvod pre výkon vedľajšej činnosti.²⁰

1.7 Zdravotné poistenie

Zdravotného poistenia sa účastní každá osoba. Výnimku netvoria ani OSVČ, ktorí sú poistencami. Za OSVČ sa považujú podľa zákona o verejnom zdravotnom poistení aj osoby, ktoré podnikajú na základe živnosti. Medzi OSVČ sa radia aj špecifické skupiny poistencov, za ktoré je platiteľom poistenia štát. Tieto skupiny sú definované v § 7 zákona o verejnom zdravotnom poistení č.48/1997 Sb. V spomínanej skupine sú zahrnutí študenti. Štát platí za študenta zdravotné poistenie do dovŕšenia 26. roku poistenca. Ak po dovŕšení 26. roku života poistenec pokračuje v štúdiu, musí si platiť poistné sám, ako osoba bez zdaniteľných príjmov. Výnimku tvoria doktorandi. Od 1. 1. 2018 sa rozšíril okruh štátnych poistencov o osoby staršie ako 26 rokov, ktoré po prvý krát študujú

²⁰ Definice a druhy SVČ. In: *Česká správa sociálního zabezpečení*: Csz.cz [online]. [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.cssz.cz/definice-a-druhy-svc>

prezenčne v doktorském študijnom programe na škole v ČR. Podmienka je, že nesmie byť OSVČ alebo zamestnancom.²¹

1.7.1 Povinnosti OSVČ

Sú dané 3 základné povinnosti:

- oznámiť začatie samostatnej zárobkovej činnosti,
- oznámiť ukončenie samostatnej zárobkovej činnosti,
- predkladať Prehľad o príjmoch a výdavkoch za daný kalendárny rok.

1.7.1.1 Oznámenie o začatí činnosti (platí i pre ukončenie činnosti)

Je dôležité upozorniť na to, že ak poistenec vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť, či už hlavnú alebo vedľajšiu, vyplývajú mu z toho povinnosti voči jeho zdravotnej poisťovni. Do 8 dní odo dňa, kedy nastalo začatie alebo ukončenie zárobkovej činnosti, je povinnosťou OSVČ túto skutočnosť bezvýhradne oznámiť zdravotnej poisťovni. V praxi sa deň získania živnostenského oprávnenia nemusí zhodovať s dňom začatia samotnej činnosti. Oznámenie o začatí činnosti môže OSVČ vykonať prostredníctvom Živnostenského úradu alebo priamo zdravotnej poisťovni. Okrem oznamovacej povinnosti existujú aj iné povinnosti, ktoré sa spájajú s výkonom činnosti. Ide o úhradu záloh na poistné a podávanie Prehľadu o platbe poistného. Nižšie uvedený text sa venuje týmto povinnostiam.²²

1.7.1.2 Prehľad o platbe poistného

Jednou z posledných povinností OSVČ je odovzdať príslušnej zdravotnej poisťovni Prehľad o platbe poistného. Tento Prehľad je OSVČ povinná doručiť do doby jedného mesiaca odo dňa, v ktorom mala podať daňové priznanie (ďalej len „DAP“) . Zdravotná

²¹ Ve kterých případech neplatí za studenty střední nebo vysoké školy pojistné na zdravotní pojištění stát?. In: *VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA*. Vzp.cz [online]. 2022 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/o-nas/tiskove-centrum/otazky-tydne/kdy-neplati-za-studenta-pojistne-stat>

²² PILÁTOVÁ, Jana et al., *Daňová evidence: Komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ*. 12. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2019, s. 274, 275 ISBN 978-80-7554-222-9.

poisťovňa môže udeliť pokutu až do výšky 50 000 Kč v prípade, že Prehľad nebude odovzdaný. Prehľad poskytuje informácie pre výpočet poistného, doplatku za predchádzajúce obdobie a záloh na ďalšie obdobie. Vzniknutý preplatok alebo nedoplatok je potrebné uhradiť do 8 dní po podaní Prehľadu za minulý kalendárny rok.²³

1.7.2 Vymeriavací základ

Vymeriavací základ OSVČ sa počíta ako 50 % z rozdielu medzi príjmami a výdavkami zo samostatnej zárobkovej činnosti, ktoré boli vynaložené na jeho dosiahnutie, zaistenie a udržanie. Z takto určeného vymeriavacieho základu sa vychádza pri výpočte poistného. Jeho výška však musí dosiahnuť aspoň výšku minimálneho vymeriavacieho základu. Ak je jeho výška nižšia, využije sa minimálny vymeriavací základ.²⁴

Minimálny vymeriavací základ sa na OSVČ, za ktorého platí poistenie štát, **nevzťahuje**. To znamená, že výška poistného sa odvíja od skutočne dosiahnutého daňového zisku podľa § 7 ZDP. Podmienka je, aby tieto skutočnosti trvali po celé rozhodné obdobie. To je po celý kalendárny mesiac, za ktorý sa poistné platí.²⁵

1.7.3 Poistné a penále

Každý OSVČ platí poistné prostredníctvom záloh na poistné a doplatku poistného. Poistné pre OSVČ predstavuje 13,5% z vymeriavacieho základu a zaokrúhľuje sa na celé koruny nahor. Ak nastane situácia, že OSVČ neuhradí toto poistné v dostatočnom predstihu alebo v náležitej výške, bude musieť zaplatiť penále, a to vo výške 0,05 % za každý deň neplatenia. V prípade, že súčet penále nedosiahne za kalendárny rok výšku 100 Kč, toto penále zaniká.²⁶

²³ PILÁTOVÁ, Jana et al., *Daňová evidencia: Komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ*. 12. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2019, s. 283, 284 ISBN 978-80-7554-222-9.

²⁴ PILÁTOVÁ, Jana et al., *Daňová evidencia: Komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ*. 12. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2019, s. 276 ISBN 978-80-7554-222-9.

²⁵ Pro koho neplatí povinnost dodržet minimální vyměřovací základ?. In: *VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA*. Vzp.cz [online]. 2022 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/platci/informace/osvc/vymerovaci-zaklad-a-vypocet-pojistneho/pro-koho-neplati-povinnost-dodrzet-minimalni-vymerovaci-zaklad>

²⁶ PILÁTOVÁ, Jana et al., *Daňová evidencia: Komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ*. 12. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2019, s. 274, 275 ISBN 978-80-7554-222-9.

1.7.4 Zálohy na poistné

Pri výpočte záloh na zdravotné poistenie sa vychádza z mesačného vymeriavacieho základu. Preto je potrebné transformovať stanovený vymeriavací základ na mesačný. Ten sa vypočíta ako stanovený vymeriavací základ vydelený počtom kalendárnych mesiacov, v ktorých bola činnosť vykonávaná v danom kalendárnom roku. Zálohy na poistné sa bežne platia od mesiaca, kedy sa začatá zárobková činnosť. Splatnosť zálohy začína od 1. dňa kalendárneho mesiaca do 8. dňa nasledujúceho mesiaca (napr. zálohu za január je nutné zaplatiť medzi 1. januárom a 8. februárom).²⁷

Študent však v prvom roku podnikania žiadne zálohy neplatí, čo predstavuje výhodu, ktorú štatút študenta ponúka. Počas prvého roku podnikania za študenta platí poistenie štát. Po skončení prvého roku sa odvody doplácajú na základe podaného Prehľadu za kalendárny rok, za ktoré platil poistenie štát. Spomínané zálohy študent začína hradiť až od druhého roku podnikania. Zálohy sa uhrádzajú mesačne na základe podaného Prehľadu za minulý kalendárny rok.²⁸

1.8 Sociálne poistenie

Pri platení poistného na sociálne zabezpečenie sa rozlišujú OSVČ na tých, ktorí vykonávajú hlavnú samostatnú činnosť a na tých, ktorí vykonávajú vedľajšiu samostatnú činnosť. Toto stanoví zákon č. 155/1995 Sb. o dôchodovom pojištění. Bližšie sa tomuto rozdeleniu venuje podkapitola 1.6.

Poistné na sociálne zabezpečenie zahrňuje platby na:

- nemocenské poistenie,
- dôchodkové poistenie,
- príspevok na štátnu politiku zamestnanosti.²⁹

²⁷ PILÁTOVÁ, Jana et al., *Daňová evidence: Komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ*. 12. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2019, s. 282, 283. ISBN 978-80-7554-222-9.

²⁸ Kdo nemusí platit zálohy na poistné?. In: *VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA*. Vzp.cz [online]. 2022 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/platci/informace/osvc/zalohy-na-pojistne/kdo-nemusi-platit-zalohy-na-pojistne>

²⁹ Obecné informace. In: *ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ*. Cssz.cz [online]. [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.cssz.cz/platba-pojistneho-obecne-informace>

1.8.1 Povinnosti OSVČ

Všetky OSVČ (hlavné i vedľajšie) sú povinné:

- oznámiť začatie samostatnej zárobkovej činnosti alebo spolupráce,
- predkladať každoročne Prehľad o príjmoch a výdavkoch za daný kalendárny rok,
- oznámiť ukončenie samostatnej zárobkovej činnosti.³⁰

1.8.1.1 Oznámenie o začatí činnosti (platí i pre ukončenie činnosti)

Oznámenie musí OSVČ podať do 8. dňa v mesiaci, ktorý nasledoval po mesiaci, v ktorom bola začatá, prípadne ukončená samostatná zárobková činnosť alebo spolupráca. Za deň podania sa považuje deň, v ktorom bolo oznámenie doručené na Okresnú správu sociálneho zabezpečenia³¹

1.8.1.2 Prehľad o príjmoch a výdavkoch

Údaje uvedené v Prehľade slúžia ako podklad ku stanoveniu výšky poistného na dôchodkové poistenie a tiež k určení minimálnej výšky záloh. Prehľad sa podáva najneskôr do 1 mesiaca odo dňa, v ktorom malo byť podané daňové priznanie.³²

1.8.2 Účasť na dôchodkovom poistení

Študenti nie sú počas štúdia nemocensky ani dôchodkovo poistení. Z titulu štúdia sa na dôchodkovom poistení môžu podieľať dobrovoľne. Nemocenské poistenie je pre OSVČ taktiež dobrovoľné. Ak študent podniká, môže mu vzniknúť povinná účasť na dôchodkovom poistení. Študenti do 26 rokov, ktorí podnikajú, sú považovaní za OSVČ vedľajšiu. Pre študentov podnikajúcich na vedľajšiu činnosť neplatí povinnosť platiť zálohy na dôchodkové poistenie počas prvého roku podnikania. Ak študentovi po podaní

³⁰ PILÁTOVÁ, Jana et al., *Daňová evidence: Komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ*. 12. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2019, s. 247 ISBN 978-80-7554-222-9.

³¹ PILÁTOVÁ, Jana et al., *Daňová evidence: Komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ*. 12. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2019, s. 247 ISBN 978-80-7554-222-9.

³² PILÁTOVÁ, Jana et al., *Daňová evidence: Komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ*. 12. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2019, s. 247,248 ISBN 978-80-7554-222-9.

Prehľad o príjmoch a výdavkoch za uplynulý kalendárny rok vznikla účasť na dôchodkovom poistení, začína platiť zálohy v nasledujúcom roku. Účasť vzniká, ak príjem z podnikania prekročí rozhodnú čiastku. Pokiaľ je príjem nižší než rozhodná čiastka, sociálne odvody študent neplatí.³³

Príjmom sa rozumie čiastkový základ dane z príjmu OSVČ (ďalej len „ČZD“) podľa zákona o daních z príjmov (zákon č. 586/1992 Sb.). Rozhodná čiastka je kolísavá, pre vedľajšiu činnosť v roku 2022 je stanovená na 93 387 Kč, pre rok 2021 táto čiastka činila 85 058 Kč.³⁴

Prehľady zverejnené na Českej správe sociálneho zabezpečenia sa podávajú každoročne. Česká správa sociálneho zabezpečenia na základe Prehľadu vyhodnotí, či ide o prekročenie čiastky, a to rozhodne o tom, či OSVČ bude alebo nebude platiť od nasledujúceho roku mesačné zálohy na sociálne poistenie.³⁵

1.8.3 Vymeriavací základ

Ročný vymeriavací základ pre odvod poistného si OSVČ určí sama. Najnižší možný vymeriavací základ sa stanoví ako 50 % daňového základu za kalendárny rok, za ktorý sa poistné platí. Daňovým základom sa v poňatí tohto zákona rozumie čiastkový základ dane z príjmu zo samostatnej činnosti podľa § 7 ZDP. **Minimálny ročný vymeriavací základ** pre vedľajšiu zárobkovú činnosť predstavuje 46 704 pre rok 2022, pre rok 2021 bol 42 540 Kč. **Minimálny mesačný vymeriavací základ** pre zálohy je 3892 Kč pre rok 2022 a 3545 Kč pre rok 2021.³⁶

³³ Informace pro studenty z oblasti sociálního zabezpečení. In: *ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ*. Cssz.cz [online]. 2021 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: https://www.cssz.cz/documents/20143/99584/2021_Informace+pro+studenty+z+oblasti+soci%C3%A1ln%C3%ADho+zabezpe%C4%8Den%C3%AD.pdf/6147c6a7-19d7-7483-83c9-f065b80286f7?version=1.4

³⁴ Povinná účast na pojištění. In: *ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ*. Cssz.cz [online]. [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.cssz.cz/web/cz/duchodove-pojisteni-osvc-povinna-ucast>

³⁵ PILÁTOVÁ, Jana et al., *Daňová evidence: Komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ*. 12. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2019, s. 248. ISBN 978-80-7554-222-9.

³⁶ Stanovení výše pojistného. In: *ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ*. Cssz.cz [online]. [cit. 2022-02-26]. Dostupné z: <https://www.cssz.cz/web/cz/osvc-duckodove-pojisteni-stanoveni-vyse-pojistneho>

1.8.4 Poistné

Poistné sa hradí formou záloh a doplatkov. Minimálna mesačná záloha pre OSVČ vedľajšiu sa navýšila z 1036 Kč na 1137 Kč.³⁷

Sadzba pre výpočet poistného na rok 2022 sa stanovuje vo výške 29,2 % z vymeriavacieho základu. Z toho 28 % ide na dôchodkové poistenie a 1,2 % na štátnu politiku zamestnanosti. Čiastka sa zaokrúhľuje na celé koruny nahor.³⁸

1.9 Daň z príjmu fyzických osôb

Daň je nenávratná platba do štátneho rozpočtu, ktorá má vynútitelný charakter. V zákone sú stanovené skutočnosti, ktoré zakladajú daňovú povinnosť a rozhodujú o jej výške a lehotách splatnosti.³⁹

1.9.1 Základné delenie daní

Výška **priamych daní** sa odvíja u každého poplatníka osobite podľa jeho dôchodkovej alebo majetkovej situácie. Patria sem dane z príjmu fyzických osôb (ďalej len FO) a právnických osôb (ďalej len PO), daň z nadobudnutia nehnuteľných vecí, daň z nehnuteľných vecí a cestná daň.

Nepriame dane neberú ohľad na osobnú situáciu poplatníka, ale sú zahrnuté v cenách tovarov a služieb. Sú platené nepriamo – za poplatníka ich odvádza platca dane. Príkladom týchto daní je daň z pridanej hodnoty, spotrebná daň a energetické dane (daň z elektriny, zemného plynu a pevných palív).⁴⁰

³⁷ Zmena výše minimálnych záloh OSVČ v roce 2022. In: *ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ*. Csz.cz [online]. [cit. 2022-02-26]. Dostupné z: <https://www.csz.cz/web/cz/zmena-vyse-minimalnich-zaloh-osvc-v-roce-2022>

³⁸ Stanovení výše pojistného. In: *ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ*. Csz.cz [online]. [cit. 2022-02-26]. Dostupné z: <https://www.csz.cz/web/cz/osvc-duchodove-pojisteni-stanoveni-vyse-pojistneho>

³⁹ DVOŘÁKOVÁ, Veronika, Marcel PITTERLING a Hana SKALICKÁ, *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2019*. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. s.1 ISBN 978-80-7598-315-2.

⁴⁰ DVOŘÁKOVÁ, Veronika, Marcel PITTERLING a Hana SKALICKÁ, *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2019*. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. s.2 ISBN 978-80-7598-315-2.

1.9.2 Daňová optimalizácia

Pojem daňová optimalizácia označuje metódy minimalizácie daňovej povinnosti, pri ktorej nedochádza k porušeniu zákona. Inak povedané, ide o legálnu daňovú optimalizáciu. Je dôležité, aby nedochádzalo k zamieňaniu optimalizácie s daňovými únikmi. Daňový únik predstavuje opak optimalizácie. V prípade daňovej optimalizácie ide o legálnu cestu, ktorou sa znižuje daňový základ. Vo všeobecnosti ide o uplatňovanie takých postupov, ktoré pomáhajú znižovať daňové zaťaženie.⁴¹

Zníženie základu dane je možné docieľiť uplatnením nezdaniiteľných častí základu dane, odpočtov od základu dane, uplatnením daňových zliav, daňového zvýhodnenia na diela a solidárneho zvýšenia dane u vyšších príjmov. Pri využití nesprávneho postupu dochádza k daňovým únikom, ktoré sú považované za daňový trestný čin, ktorý správca dane trestá sankciami. Poplatníkovi sa ponúka viacero zákonných možností efektívnej daňovej optimalizácie. Medzi nástroje daňovej optimalizácie patria adekvátne zvolené daňové odpisy, uplatnenie daňovej straty z predchádzajúcich daňových období, využitie spolupráce osôb, paušálne výdavky na dopravu a tvorba rezerv na opravy hmotného majetku. Najčastejším spôsobom optimalizácie dane je uplatnenie paušálnych výdavkov namiesto skutočne vynaložených výdavkov. Živnostníci s príjmami do 1 milióna môžu využiť ako formu optimalizácie paušálnu daň.⁴²

V českej legislatíve je teda možné využívať medzery v daňovom zákone, ktoré sú chápané ako legálny postup. Problém nastáva pri zhodnotení týchto medzier a nedostatkov, ktoré autori pôvodne nezamýšľali. Ide o veľmi tenkú čiaru medzi tým, čo je legálne a tým, čo nie je.⁴³

⁴¹ KLIMEŠOVÁ, Ludmila. Daňová optimalizace nebo daňový únik?. In: *ÚSTAV PRÁVA A PRÁVNÍ VĚDY®*, O.P.S. Ústav práva a právní vědy® [online]. 2022 [cit. 2022-02-26]. Dostupné z: <https://www.ustavprava.cz/ebook/danova-optimalizace-nebo-danovy-unik/>

⁴² MACHÁČEK, Ivan, *Optimalizace daně z příjmů fyzických osob*. Olomouc: ANAG, 2019. s. 10 ISBN 978-80-7554-195-6.

⁴³ KLIMEŠOVÁ, Ludmila. Daňová optimalizace nebo daňový únik?. In: *ÚSTAV PRÁVA A PRÁVNÍ VĚDY®*, O.P.S. Ústav práva a právní vědy® [online]. 2022 [cit. 2022-02-26]. Dostupné z: <https://www.ustavprava.cz/ebook/danova-optimalizace-nebo-danovy-unik/>

1.9.3 Daňové subjekty

Daňový rád za daňové subjekty považuje poplatníka a platcu dane. **Poplatník** je fyzická alebo právnická osoba, ktorej príjmy, majetok alebo výkony priamo podliehajú zdaneniu. Poplatníci dane z príjmu FO sú rozlišovaní z titulu bydliska, a to na daňových rezidentov ČR a nerezidentov ČR. Poplatníkovi prislúcha titul **daňového rezidenta ČR**, pokiaľ má na území ČR bydlisko alebo sa tu obvykle zdržuje, tzn. že sa zdržiava na území ČR minimálne 183 dní v kalendárnom roku, pokiaľ nie je stanovené inak v § 2 odst. 2 ZDP. Poplatníci sú **daňovým nerezidentom**, pokiaľ nie sú uvedení v § 2 odst. 2 ZDP alebo to o nich stanovujú medzinárodné zmluvy. Daňová povinnosť rezidentov sa vzťahuje na príjmy plynúce zo zdrojov ČR i zo zahraničných zdrojov, teda ide o povinnosť zdaníť všetky príjmy. Znamená to, že ich daňová povinnosť je v ČR neobmedzená. Daňová povinnosť nerezidentov sa vzťahuje iba na príjmy zo zdrojov ČR. Daňovým nerezidentom je aj osoba, ktorá sa zdržuje na území ČR za účelom liečenia alebo štúdia. Ich daňová povinnosť je obmedzená a vzťahuje sa na príjmy plynúce z ČR aj v prípade, že sa v ČR obvykle zdržujú. Fyzické osoby rovnako ako právnické môžu plniť úlohu platcu dane. **Platca dane** z príjmu je osoba, ktorá je povinná odvádzať správcovi dane daň z príjmu za inú osobu pri vyplatení týchto príjmov. Modelovým príkladom je situácia kedy, zamestnávateľ za svojich zamestnancov odvádza daň z príjmu FO zo závislej činnosti.⁴⁴

1.9.4 Registračná povinnosť poplatníka dane z príjmov fyzických osôb

Daňový rezident je povinný podať prihlášku k registrácii k dani z príjmu FO u príslušného správcu dane do 15 dní od rozhodného dňa. Rozhodným dňom sa rozumie deň, v ktorom začal vykonávať činnosť, ktorá je zdrojom príjmu zo samostatnej činnosti alebo prijal príjem zo samostatnej činnosti. Registračná povinnosť **nevzniká** pri získaní povolenia alebo oprávnenia vykonávať činnosť, ktorá je zdrojom zdaniteľných príjmov. **Daňový nerezident** je povinný podať prihlášku k registrácii k dani z príjmu FO u príslušného správcu dane do 15 dní odo dňa, kedy začal na území ČR vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť alebo prijal príjem z takejto činnosti zo zdrojov v ČR.

⁴⁴ DVOŘÁKOVÁ, Veronika, Marcel PITTLERLING a Hana SKALICKÁ, *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2019*. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. s. 6,7,8 ISBN 978-80-7598-315-2.

Ak by sa daňový nerezident rozhodol založiť na území ČR stálu prevádzku, musí sa odo dňa jej vzniku zaregistrovať do 15 dní u príslušného správcu dane. Rozhodným dňom je deň vzniku prevádzky alebo deň doručenia povolenia alebo oprávnenia, ktoré vydá tuzemský orgán verejnej moci. Poplatník dane z príjmu FO **nie je povinný** podať prihlášku k registrácii, pokiaľ má iba príjmy, ktoré nie sú predmetom dane, ktoré sú oslobodené od dane alebo je z nich daň vyberaná zrážkou podľa zvláštnej sadzby ⁴⁵

1.9.5 Zdaňovacie obdobie

Zdaňovacím obdobím dane z príjmu fyzických osôb je kalendárny rok. Kalendárny rok začína 1. januárom a končí 31. decembrom. Po uplynutí zdaňovacieho obdobia je povinnosťou každého poplatníka odvieť vypočítanú daň, ktorá sa získava z rozdielu príjmov a výdavkov za príslušné obdobie. ⁴⁶

Ak sa fyzická osoba rozhodne začať alebo ukončiť svoju činnosť v čase trvania zdaňovacieho obdobia, nie je možné tieto skutočnosti považovať za pádny dôvod k začatiu alebo ukončeniu zdaňovacieho obdobia. Zdaňovacie obdobie trvá vždy celý kalendárny rok bez výnimky. ⁴⁷

1.9.6 Daňové priznanie

Zákon č. 586/1992 Sb. ZDP ukladá každému poplatníkovi dane z príjmu FO povinnosť podať **riadne daňové priznanie** za uplynulé zdaňovacie obdobie, ktorým je kalendárny rok. FO je povinná podať daňové priznanie, ak jej príjmy, ktoré sú predmetom dane, presiahli nominálny limit 15 000 Kč. Do tejto čiastky nepatria príjmy od dane oslobodené ani príjmy z ktorých sa daň vyberá zrážkou podľa zvláštnej sadzby dane zo samostatného

⁴⁵ PELC, Vladimír a Petr PELECH, *Daně z příjmů s komentářem*. 18. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2020. s. 740,741 ISBN 978-80-7554-277-9.

⁴⁶ DVOŘÁKOVÁ, Veronika, Marcel PITTERLING a Hana SKALICKÁ, *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2019*. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. s.14 ISBN 978-80-7598-315-2.

⁴⁷ BERÁNEK, Petr, *Průvodce zákonem o daních z příjmu pro OSVČ a další poplatníky s dílčím základem v § 7*. Olomouc: ANAG, 2021. s. 61 ISBN 978-80-7554-318-9.

základu dane. V prípade, že poplatník vykazuje daňovú stratu, musí podať taktiež daňové priznanie.⁴⁸

Daňový subjekt je povinný si sám vyčísliť daň a vyplniť predpísané údaje. Ak subjekt nesprávne vyčíslil daň a lehota pre podanie riadneho daňového priznania neuplynula, má nárok na podanie **opravného daňového priznania**. **Dodatočné daňové priznanie** sa podáva v prípade, že poplatník zistí chybu až po uplynutí lehoty pre podanie riadneho daňového priznania. Ak poplatník zistí, že daň má byť **vyššia** než posledná známa daňová **povinnosť**, je povinný podať dodatočné priznanie a uhradiť daň do konca nasledujúceho mesiaca po mesiaci, v ktorom zistil túto skutočnosť. Subjekt má nárok na podanie dodatočného priznania aj v prípade, že daň má byť nižšia než je posledná známa daňová povinnosť. Za nepodanie daňového priznania alebo jeho neskoré podanie správca dane udelí poplatníkovi pokutu. Podanie sa môže predĺžiť maximálne na 5 pracovných dní, v takom prípade pokuta nebude predpísaná.⁴⁹

Daňové priznanie (ďalej len „DAP“) možno podať ako tlačivo vydané Ministerstvom financií, tlačený výstup (obsahuje náležitosti a usporiadanie zhodné s tlačivom MF), elektronicky pomocou diaľkového prístupu. Riadne daňové priznanie sa štandardne podáva a je splatné do 1. 4. nasledujúceho roku. Od roku 2021 je možné priznanie podať do 2. 5., ak je v elektronickej podobe. Do 1. 7. môže daňové priznanie podať subjekt, ktorý splnomocnil ku spracovaniu priznania daňového poradcu alebo advokáta. Plná moc sa odovzdá správcovi dane spoločne s priznaním. Ak tento deň pripadá na sobotu, nedeľu alebo sviatok, podáva sa v najbližší nasledujúci deň.⁵⁰

1.10 Definícia príjmov podľa ZDP

V tejto podkapitole bude vymedzené, ktoré príjmy sú považované podľa zákona č.586/1992 ZDP za predmet dane z príjmu fyzických osôb a naopak, ktoré príjmy to

⁴⁸ PELC, Vladimír a Petr PELECH, *Daně z příjmů s komentářem*. 18. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2020. s. 626,627 ISBN 978-80-7554-277-9.

⁴⁹ DVOŘÁKOVÁ, Veronika, Marcel PITTERLING a Hana SKALICKÁ, *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2019*. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. s.16,17,18 ISBN 978-80-7598-315-2.

⁵⁰ BERÁNEK, Petr, *Průvodce zákonem o daních z příjmu pro OSVČ a další poplatníky s dílčím základem v § 7*. Olomouc: ANAG, 2021. s. 61,62,63 ISBN 978-80-7554-318-9.

nie sú. Podkapitola bude zameraná na príjmy zo samostatnej zárobkovej činnosti, ktorú spomínaný študent vykonáva ako vedľajšiu činnosť.

Niektoré príjmy, ktoré sú predmetom dane, je možné od dane oslobodiť alebo môžu byť úplne vylúčené zo zdanenia v ČR podľa zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia. Príjmy, ktoré sú predmetom dane, sa zdaňujú dvomi spôsobmi. Povinnosť zdaňovať príjmy má poplatník v rámci priznania, ktoré podáva alebo platca dane, najčastejšie zamestnávateľ, ktorý príjem vypláca, ak ide o príjmy zo závislej činnosti. V takom prípade sú príjmy zdaňované zrážkovou daňou. Špecifická situácia, kedy príjmy nemá povinnosť zdaňovať ani jedna strana, nastáva, ak ročný príjem poplatníka neprekročí 15 000 Kč alebo nepresiahne 6000 Kč, ak ročné zúčtovanie vypracuje zamestnávateľ.⁵¹

Podľa zákona č. 586/1992 Sb. ZDP rozlišujeme príjmy, ktoré **sú predmetom dane** na:

- a) *príjmy zo závislej činnosti § 6 ZDP,*
- b) *príjmy zo samostatnej zárobkovej činnosti § 7 ZDP,*
- c) *príjmy z kapitálového majetku § 8 ZDP,*
- d) *príjmy z nájmu § 9 ZDP,*
- e) *ostatné príjmy § 10 ZDP.*

*Príjmami a) až e) sa rozumie peňažný i nepeňažný príjem dosiahnutý aj zmenou.*⁵²

Čo **nie je predmetom dane**, vymedzujeme § 3 odst. 4 ZDP. Za predmet dane z príjmu nemožno považovať príjmy získané nadobudnutím akcií alebo podielových listov, úvery, pôžičky, príjmy z rozšírenia alebo vysporiadania spoločného imania manželov pri rozvodovom konaní alebo príjem z vyplateného odškodného, ktoré bolo uznané medzinárodným trestným súdom.⁵³

Pri rozhodnutí, do ktorého čiastkového základu príjem zadeľiť, platí zásada, že nižšie číslo ustanovenia má prednosť. Ak poplatník splňuje podmienky pre oba čiastkové základy,

⁵¹ BERÁNEK, Petr, *Průvodce zákonem o daních z příjmu pro OSVČ a další poplatníky s dílčím základem v § 7*. Olomouc: ANAG, 2021. s. 150 ISBN 978-80-7554-318-9.

⁵² PELC, Vladimír a Petr PELECH, *Daně z příjmů s komentářem*. 18. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2020. s. 27 ISBN 978-80-7554-277-9.

⁵³ PELC, Vladimír a Petr PELECH, *Daně z příjmů s komentářem*. 18. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2020. s. 27,31 ISBN 978-80-7554-277-9.

platí to isté. Výnimkou sú príjmy podľa § 8 ZDP, tie sa sem radia aj v prípade, že súvisia so SZČ. Najtypickejšie to sú úroky z podnikateľského účtu.⁵⁴

Do čiastkového základu dane podľa § 7 ZDP patrí viacero skupín príjmov. Najčastejšie sú to príjmy z prevádzkovania živnosti podľa živnostenského zákona č. 455/1991 Sb., alebo z podnikateľskej činnosti, ktorá je vykonávaná na základe iného zákona ako ŽZ. Ide väčšinou o činnosť lekárov, advokátov, notárov a súdnych lekárov. Zaraďujú sa sem aj príjmy z poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva. Takýto poplatník má povinnosť sa zaevidovať podľa zákona č. 252/1997 Sb. o poľnohospodárstve. Ak by sa tento poplatník neregistroval, tak nemožno tieto príjmy zaradiť do čiastkového základu dane § 7 ZDP, ale išlo by o príjmy podľa § 10 ZDP. Ďalšími skupinami osôb, ktorým náležia príjmy z podnikania, sú osoby vykonávajúce nezávislé povolania ako napríklad herci, speváci alebo športovci. Príjmy z autorských práv podľa autorského zákona č. 121/2000 Sb. sa tiež považujú za príjmy plynúce do čiastkového základu dane § 7 ZDP. Sem sa zaraďujú rôzne vynálezy, patenty, ochranné známky. Podobnou skupinou príjmov sú aj príjmy z práv k výsledkom duševnej tvorivej činnosti autorov. Medzi posledné skupiny patria príjmy vo forme podielov spoločníkov verejnej obchodnej spoločnosti a komplementárov komandítnej spoločnosti (ďalej len K. S.“) na zisku a príjmy z prenájmu obchodného majetku a činnosti, ku ktorej je potrebné oprávnenie, ale príjemca toto oprávnenie nemá. Do čiastkového základu dane podľa § 7 ZDP **nepatria** príjmy zo zamestnania vrátane príjmov z dohody o provedení práce (ďalej len „DPP“) a pracovnej činnosti. Príjmy vyplácané spoločníkovi, ktorý vykonával osobne prácu pre spoločnosť sa zaraďujú taktiež medzi príjmy zo závislej činnosti. Často môže dochádzať k omylom aj pri zaraďovaní príjmu dodávateľa, ktorý pracuje na dodávateľsko-odberateľskú zmluvu, ale jeho činnosť vykazuje znaky zamestnania. Takáto činnosť sa označuje zaužívaným pojmom – švarcsystém a príjmy generované z tejto činnosti sa zaraďujú do čiastkového základu dane podľa § 6 ZDP. Príjmy z autorských práv, ktoré zamestnanec vytvoril v zamestnaní a príjmy zo zdedených autorských práv, sú vylúčené z čiastkového základu dane podľa § 7 ZDP. Veľmi častým typom, ktorý nepatrí medzi príjmy zo samostatnej zárobkovej činnosti, je aj príjem z prenájmu nehnuteľných vecí, bytov a nebytových priestorov, ktoré nie sú obchodným

⁵⁴ BERÁNEK, Petr, *Průvodce zákonem o daních z příjmu pro OSVČ a další poplatníky s dílčím základem* v § 7. Olomouc: ANAG, 2021. s. 155 ISBN 978-80-7554-318-9.

majetkom poplatníka. Prenájom takéhoto priestoru nesmie slúžiť pre účely ubytovacej alebo inej služby.⁵⁵

1.10.1 Príjmy od dane oslobodené

Oslobodené príjmy sa pokladajú za príjmy, ktoré sú predmetom dane, ale poplatník z nich neodvádza daň. Príjmy sú vymedzené v § 4, § 4a, § 4b odst. 2, § 6 odst. 9 a § 10 odst. 3 ZDP. Medzi najčastejšie vyskytované príjmy patria dary – bezúplatné príjmy, príjmy z nadobudnutia dedičstva, výhry z lotérie a tomboly do 1 000 000 Kč, výhry z hazardných hier, pokiaľ rozdiel medzi súhrnom výhier a súhrnom vkladov nepresiahne 1 000 000 Kč. Ďalej sú to príjmy z predaja rodinného domu, z predaja nehnuteľností, štipendiá a dávky štátnej sociálnej podpory. Oslobodený príjem sa spája s pojmom časový test, a to napríklad u príjmu z rodinného domu alebo u príjmu z prevodu cenných papierov.⁵⁶

1.11 Základ dane

Pre stanovenie základu dane z príjmu fyzických osôb je nutné sčítať všetky čiastkové základy dane od § 6 až § 10 ZDP a od súčtu týchto príjmov sa odčítajú výdavky preukázateľne vynaložené na ich dosiahnutie, udržanie a zaistenie. Do základu dane sa nezahrňajú príjmy ktoré nie sú predmetom dane, ďalej príjmy od dane oslobodené a príjmy vyberané zrážkovou daňou podľa § 36. Základ dane je teda výsledkom rozdielu zdaniteľných príjmov prevyšujúcich daňovo uznateľné výdavky. Ak na základe účtovníctva, daňovej evidencie alebo podľa záznamu o príjmoch a výdavkoch presiahnu výdavky príjmy, je rozdielom strata. Daňovú stratu nie je možné uplatniť v zdaňovacom období pri zdanení príjmov v ktorom vznikla, ale je možné ju odčítať od základu dane v nasledujúcich piatich zdaňovacích obdobiach.⁵⁷

⁵⁵ BERÁNEK, Petr, *Průvodce zákonem o daních z příjmu pro OSVČ a další poplatníky s dílčím základem* v § 7. Olomouc: ANAG, 2021. s. 155 – 157, 160 ISBN 978-80-7554-318-9.

⁵⁶ Osвобоzení od daně. In: *FINANČNÍ SPRÁVA*. Financnisprava.cz [online]. [cit. 2022-02-26]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby/ostatni>

⁵⁷ Podnikatel (OSVČ). In: *FINANČNÍ SPRÁVA*. Financnisprava.cz [online]. [cit. 2022-02-26]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby/podnikatel-osvc>

Základ dane je možné znížiť o nezdaniiteľné časti a o odpočty od základu dane. Takto upravený základ sa **zaokrúhľuje na celé sto koruny nadol**. Daň sa vypočíta ako súčin zaokrúhleného základu dane a sadzby dane. **Sadzba dane** činí 15 %, pokiaľ je základ dane do 48-násobku priemernej mzdy, a 23 %, ak presiahne 48-násobok priemernej mzdy. Priemerná hrubá mzda pre rok 2021 činila 37 499 Kč a pre rok 2022 činí 38 911 Kč. Daň vypočítaná pomocou daňovej sadzby nie je u väčšiny poplatníkov daňou výslednou. Od vypočítanej zľavy sa odčítajú zľavy podľa § 35ba ZDP a zľavy v rámci daňového zvýhodnenia na deti. Zľavy je možné uplatniť iba do výšky daňovej povinnosti. Výnimka, kedy daň môže vyjsť záporná, sa nazýva **daňový bonus** a môže vzniknúť **iba u zľavy na dieťa**.⁵⁸

1.12 Stanovenie čiastkového základu dane podľa § 7 ZDP

V tejto podkapitole je nutné si ujasniť jednotlivé pojmy. Kapitola prevedie čitateľa pojmami ako vedenie účtovníctva, vysvetlí, čo znamená viesť daňovú evidenciu a čo sú to paušálne výdavky a zoznámi čitateľa s tým, aké položky treba zaznamenávať pri rozličných spôsoboch evidencie. Táto znalosť je ťažiskom pre správne stanovenie základu dane.

Pre stanovenie základu dane sa používajú 4 spôsoby vedenia evidencie:

- vedenie účtovníctva (ZD vychádza z hospodárskeho výsledku),
- vedenie daňovej evidencie (rozdiel skutočne vynaložených príjmov a výdavkov),
- uplatnenie paušálnych výdavkov, resp. výdavky percentom z príjmu alebo
- určenie základu dane paušálnou daňou § 7a ZDP.⁵⁹

1.12.1 Povinnosť viesť účtovníctvo

Povinnosť viesť účtovníctvo sa vzťahuje na fyzické i právnické osoby, ktoré sú účtovnými jednotkami a je upravená zákonom o účtovníctve č. 563/1991 Sb. Pre fyzickú

⁵⁸ PELC, Vladimír a Petr PELECH, *Daně z příjmů s komentářem*. 18. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2020. s. 186,554 ISBN 978-80-7554-277-9.

⁵⁹ BERÁNEK, Petr, *Průvodce zákonem o daních z příjmu pro OSVČ a další poplatníky s dílčím základem v § 7*. Olomouc: ANAG, 2021. s. 73,85,100,106 ISBN 978-80-7554-318-9.

osobu zapísanú v obchodnom registri platí, že vedie účtovníctvo od momentu kedy bola zapísaná do registra a končí dňom výmazu. Ak fyzická osoba prekročí zákonom stanovený obrat 25 000 000 Kč za predchádzajúci kalendárny rok, opäť sa na ňu vzťahuje táto povinnosť. Povinnosť viesť účtovníctvo môže vzniknúť aj vlastným rozhodnutím účtovnej jednotky alebo ak jej to ukladá zvláštny právny predpis. Posledným prípadom je fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a spoločníkom v spoločnosti – predtým známe ako združenie bez právnej subjektivity.⁶⁰

1.12.2 Paušálne výdavky

Každý poplatník dane z príjmu FO s príjmami § 7 až § 9 ZDP by mal sledovať svoje skutočné výdavky a na základe toho sa do konca zdaňovacieho obdobia rozhodnúť, čo je pre neho výhodnejšie z hľadiska optimalizácie, či uplatniť skutočné alebo paušálne výdavky. Najčastejšie si fyzické osoby volia paušálne výdavky, pretože sú často vyššie ako skutočné. Ak sa fyzická osoba rozhodne, že neuplatní skutočne vynaložené výdavky na dosiahnutie a udržanie príjmov, má možnosť uplatniť výdavky percentom z príjmu. Uplatniť paušálne výdavky môžu i OSVČ, ktoré účtujú v podvojnom účtovníctve. Pri uplatňovaní paušálnych výdavkov stačí, ak poplatník **eviduje iba príjmy a pohľadávky**. Pokiaľ má poplatník viacero druhov príjmov, ktoré spadajú do čiastkového základu dane § 7 ZDP, musí uplatniť paušálne výdavky na všetky príjmy alebo na žiadne. Ak poplatníkove príjmy patria do rôznych čiastkových základov dane, môže zvoliť aj rôzne spôsoby evidencie pre jednotlivé čiastkové základy. Výška percentuálnej sadzby pre stanovenie paušálnych výdavkov sa odvíja od druhu činnosti. Obmedzenie sa pritom vzťahuje na výdavky z prvých 2 000 000 Kč.⁶¹

⁶⁰ PILÁTOVÁ, Jana et al., *Daňová evidencia: Komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ*. 12. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2019, s. 25,26 ISBN 978-80-7554-222-9.

⁶¹ BERÁNEK, Petr, *Průvodce zákonem o daních z příjmu pro OSVČ a další poplatníky s dílčím základem v § 7*. Olomouc: ANAG, 2021. s. 100 - 103 ISBN 978-80-7554-318-9.

Sadzby paušálnych výdavkov a hranice ich obmedzenia:

- 80 % z príjmov hospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva a z príjmov zo živnostenského podnikania remeselného; možné uplatniť maximálne do výšky 1 600 000 Kč,
- 60 % z príjmov zo živnostenského podnikania (iba voľná a koncesovaná živnosť); možné uplatniť maximálne do výšky 1 200 000 Kč,
- 40 % z príjmov z podnikania, ku ktorému je potrebné iné podnikateľské oprávnenie ako podnikanie spomenuté v bodoch vyššie, z príjmov z užitia alebo poskytnutia práv z priemyslového vlastníctva, autorských práv a obdobných autorských práv, vrátane príjmov z vydávania, rozmnožovania a rozširovania literárnych a iných diel vlastným nákladom a z príjmov z výkonu nezávislého povolania; možné uplatniť maximálne do výšky 800 000 Kč,
- 30 % z príjmov z nájmu majetku zaradeného do obchodného majetku; možné uplatniť maximálne do výšky 600 000 Kč,
- 0 % z podielu spoločníka verejnej obchodnej spoločnosti (ďalej len „V. O. S.“) a komplementára komanditnej spoločnosti na zisku.⁶²

Spôsob uplatnenia paušálnych výdavkov **je zakázané spätne meniť**. Nemôže teda dôjsť k situácii, že by poplatník uplatnil v riadnom daňovom priznaní paušálne výdavky a v dodatočnom priznaní by sa rozhodol uplatniť skutočne preukázateľné výdavky. Toto obmedzenie sa ale nevzťahuje na prechod z preukázateľných výdavkov v riadnom daňovom priznaní na uplatnenie paušálnych výdavkov v dodatočnom daňovom priznaní. Paušálne výdavky **nemožno uplatniť** u § 12 ZDP aj v prípade, že ide o príjmy dosiahnuté z činností uvedených v § 7 odst. 1 písm. a) až c) a odst. 2.⁶³

1.12.3 Daňová evidencia

Poplatník, ktorý dosahuje príjmy podľa § 7 ZDP, nevedie účtovníctvo a neuplatňuje paušálne výdavky, má povinnosť viesť daňovú evidenciu podľa § 7b ZDP. Zákon

⁶² BERÁNEK, Petr, *Průvodce zákonem o daních z příjmu pro OSVČ a další poplatníky s dílčím základem v § 7*. Olomouc: ANAG, 2021. s. 100 -103 ISBN 978-80-7554-318-9.

⁶³ MACHÁČEK, Ivan, *Optimalizace daně z příjmů fyzických osob*. Olomouc: ANAG, 2019. s. 175,176 ISBN 978-80-7554-195-6.

o daních z příjmů č. 586/1992 Sb. nedefinuje formu vedenia daňovej evidencie, iba jej presný obsah, ktorý je potrebné dodržať pre správne stanovenie základu dane. Daňová evidencia obsahuje údaje o **príjmoch a výdavkoch**, v členení dôležitom pre zistenie základu dane, **majetkoch a dlhoch**. Zvláštne právne predpisy o účtovníctve určujú obsahovú náplň jednotlivých zložiek majetku v daňovej evidencii, pokiaľ to nie je stanovené inak. Ide o obsahové určenie dlhodobého hmotného, nehmotného majetku a dlhodobého finančného majetku. V obsahovej náplni je potrebné zohľadniť členenie majetku, a to na hmotný majetok definovaný v § 26 ZDP a hmotný majetok, ktorý ZDP nedefinuje (napr. drobný hmotný majetok). Výdavky, ktoré boli vynaložené na obstaranie nehmotného majetku alebo na jeho technické zhodnotenie, sa považujú za daňovo uznateľný výdavok bez ohľadu na ich výšku. Výdavky na obstaranie hmotného majetku sa nepovažujú za výdavky daňovo uznateľné. Vstupná cena hmotného majetku sa premietne do daňových výdavkov formou odpisov. V daňovej evidencii sa nevyskytujú odpisy nehmotného majetku. Pravidlá pre ocenenie majetku a dlhov v daňovej evidencii sú určené v § 7b odst. 3 ZDP. Poplatník má povinnosť uzavrieť daňovú evidenciu k poslednému dňu zdaňovacieho obdobia. Aby splnil túto povinnosť, je potrebné zistiť skutočný stav zásob, hmotného majetku, pohľadávok a dlhov. Nasledovne zhotoviť zápis o tomto zistení a prípadne upraviť základ dane podľa § 24 a § 25 ZDP o vzniknuté rozdiely. Vzniknutým rozdielom sa rozumie manko a škoda. V zápise sa uvádza spôsob zisťovania skutočného stavu a údaj o tom, kedy poplatník došiel k zisteniu. Daňovú evidenciu je nutné archivovať za všetky zdaňovacie obdobia, pre ktoré neuplynula lehota pre stanovenie dane.⁶⁴

1.12.4 Skutočne vynaložené výdavky

Aby mohli byť výdavky považované za daňovo uznateľné, musia splniť požiadavku definovanú v § 24 odst. 1 ZDP, ktorá hovorí, že musí ísť o výdavky vynaložené na dosiahnutie, zaistenie a udržanie zdaniteľných príjmov a rozumejú sa tým výdavky, ktoré majú priamu súvislosť s príslušnými výnosmi. Túto skutočnosť je taktiež potrebné preukázať správcovi dane. Pre zistenie základu dane je potrebné daňovo uznateľné

⁶⁴ PILÁTOVÁ, Jana et al., *Daňová evidence: Komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ*. 12. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2019, s. 33,34,36,40,50,81,82 ISBN 978-80-7554-222-9.

výdavky odčítat' od zdaniteľných príjmov, a to vo výške preukázateľnej poplatníkom a tiež vo výške stanovenej v ZDP a zvláštnymi predpismi. V § 24 odst. 2 ZDP je obsiahnutý zoznam výdavkov, ktoré sa považujú za daňovo uznateľné.⁶⁵

Pre poplatníka vedúceho daňovú evidenciu, ktorý si chce výdavok uznať ako daňovo účinný, platí, že je nutné ho i zaplatiť. Výnimkou, kedy zaplatenie nie je podmienkou, je u daňových odpisov hmotného majetku § 26 ZDP a u nájomného z titulu finančného leasingu podľa § 24 odst. 2 písm. h) ZDP, nájomné uplatňuje do výdavkov v pomernej výške. Pri vedení podvojného účtovníctva je potrebné dbať na to, aby náklady boli správne zaúčtované, nejde o ich zaplatenie.⁶⁶

1.12.5 Paušálna daň

Od 1.1.2021 platí nový inštitút, paušálna daň, ktorý nahrádza inštitút stanovenie dane paušálnou čiastkou tzv. paušálny režim. Poplatníkom paušálnej dane sa môže stať OSVČ, ktorý nie je platcom dane z pridanej hodnoty, nebolo voči tomuto účastníkovi začaté insolvenčné konanie a nie je spoločníkom V. O. S ani komplementárom K. S. Ďalej musí splniť podmienku, že jeho príjmy zo samostatnej činnosti neprevýšili čiastku 1 000 000 Kč v minulom zdaňovacom období. K prvému dňu rozhodného zdaňovacieho obdobia mu nesmú plynúť príjmy zo závislej činnosti. Ak sú súčasne splnené nasledujúce podmienky, poplatník sa môže prihlásiť k paušálnej dani. K paušálnemu režimu sa poplatník môže prihlásiť do 10. 1. rozhodného zdaňovacieho obdobia.⁶⁷

1.13 Položky znižujúce základ dane

U fyzických osôb medzi položky znižujúce základ dane patria nezdaniteľné časti a odpočty od základu dane.

⁶⁵ BERÁNEK, Petr, *Průvodce zákonem o daních z příjmu pro OSVČ a další poplatníky s dílčím základem* v § 7. Olomouc: ANAG, 2021. s. 207, 232 -234 ISBN 978-80-7554-318-9.

⁶⁶ HNÁTEK, Miloslav, *Daňové a nedaňové náklady 2020: Nové rozšíření* vydání. 2020. Praha 1: ESAP.s.r.o.,2020.s.17,18 ISBN 978-80907398-2-6.

⁶⁷ Obecné informace. In: *FINANČNÍ SPRÁVA*. Financnisprava.cz [online]. [cit. 2022-02-26]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/pausalni-dan/obecne-informace>

1.13.1 Nezdaniiteľné časti základu dane

Po sčítaní čiastkových základov dane podľa § 6 až § 10 ZDP je výsledkom celkový základ dane z príjmu fyzických osôb. Od takto upraveného základu možno odpočítat nezdaniiteľné časti základu dane uvedené v § 15 ZDP a taktiež položky uvedené v ustanovení § 34 ZDP. Poplatník dane z príjmu by sa mal vždy snažiť vytvoriť taký základ dane, ktorý mu umožňuje uplatniť všetky nezdaniiteľné časti základu dane z príjmu fyzických osôb, ktoré mu § 15 ZDP ponúka. Ak by nastala situácia, že poplatník nedosiahne taký základ dane, ktorý mu umožňuje uplatniť plnú výšku odpočtu položiek uvedených v § 15 ZDP, tak stráca nárok na uplatnenie odpočtu aj v nasledujúcom zdaňovacom období.⁶⁸

Od základu dane je možné odčítať nezdaniiteľné časti základu dane podľa § 15 ZDP. Je to:

1. Odpočet hodnoty **bezúplatného plnenia – daru** – poskytnutého subjektom uvedených v § 15 odst. 1 ZDP. Dar je možné poskytnúť vybraným subjektom. Nimi môžu byť obce, kraje, ale i právnické osoby. Bezúplatné plnenia môžu byť darované za rôznymi účelmi, a to pre vedu, vzdelávanie, vývojové účely či na ochranu zvierat. Zoznam účelov je vymenovaný v § 15 odst. 1 ZDP. Darovať je možné aj krv alebo orgán, ak pochádza od žijúceho darcu. Fyzická osoba si môže od základu dane odčítať dar, pokiaľ v úhrne presiahne 2 % základ dane alebo činí aspoň 1 000 Kč v zdaňovacom období. Za zdaňovacie obdobie kalendárnych rokov **2020** a **2021** bolo možné si v dôsledku ochorenia Covid-19 uplatniť dar až do výšky **30 %** zo základu dane. Pre kalendárny rok 2022 sa vracia k pôvodnej hranici, a to **15 %** zo základu dane.⁶⁹
2. Odpočet **úrokov zaplatených** v zdaňovacom období **z úveru stavebného sporenia a z hypotekárneho úveru** použitého na financovanie **bytových potrieb** podľa § 15 odst. 3 a 4 ZDP. Ak bol úver pre bytovú potrebu obstaraný po 1. 1. 2021, je možné odčítať od základu dane maximálne **150 000 Kč**. V prípade, že bol úver zriadený pred týmto dátumom, platí limit **300 000 Kč**. Súhrnná čiastka

⁶⁸ MACHÁČEK, Ivan, *Optimalizace daně z příjmů fyzických osob*. Olomouc: ANAG, 2019. s. 23 ISBN 978-80-7554-195-6.

⁶⁹ 9) *Daně z příjmů: Kompenzační bonus, Evidence tržeb*. 2022. Ostrava: Sagit, 2022. s. 31 ISBN 978-80-7488-502-0.

úrokov zo všetkých úverov, ktoré sú vymenované v odst. 3 tohto paragrafu, nesmie prekročiť uvedené hodnoty v jednej spoločne hospodáriacej domácnosti.⁶⁹

3. Odpočet **príspevku na penzijné pripoistenie so štátnym príspevkom na penzijné poistenie a na doplnkové penzijné sporenie** podľa § 15 odst. 5 ZDP. Poplatník si môže odčítať nezdaniteľnú časť až pri prekročení hranice 12 000 Kč. Maximálnu čiastku, ktorú je možné odčítať, tvorí v úhrne 24 000 Kč, ktoré si poplatník uhradil za poistenie. Z toho vyplýva, že poplatník by mal mesačne platiť 3 000 Kč, aby si mohol uplatniť plnú výšku odpočtu. Za rok zaplatí v súhrne 36 000 Kč a po odčítaní 12 000 Kč mu zostáva 24 000 Kč, ktoré si môže uplatniť v plnej výške.⁷⁰
4. Odpočet **príspevkov na súkromné životné poistenie** podľa § 15 odst. 6 ZDP. Maximálna výška odpočtu predstavuje v úhrne 24 000 Kč za zdaňovacie obdobie.⁷⁰
5. Odpočet **zaplatených členských príspevkov** členom odborovej organizácie pre túto odborovú organizáciu uvedenú v § 15 odst. 7 ZDP. Je možné odčítať čiastku do výšky 1,5 % zdaniteľných príjmov podľa § 6 ZDP (výnimkou sú príjmy zdanené zrážkou), maximálne však do výšky 3 000 Kč za zdaňovacie obdobie.⁷⁰
6. Odpočet **úhrady za skúšky overujúce výsledky ďalšieho vzdelávania** podľa § 15 odst. 8 ZDP. Maximálne je možné uplatniť čiastku 10 000 Kč, u osoby zdravotne postihnutej 13 000 Kč a u osoby s ťažkým zdravotným postihnutím až do výšky 15 000 Kč.⁷⁰

1.13.2 Odpočty od základu dane

V ustanovení § 34 ZDP sú uvedené položky, ktoré je možné odčítať od základu dane, a to v príslušnom zdaňovacom období i v nasledujúcich obdobiach za podmienok stanovených zákonom.⁷⁰

Za položky odčítateľné od základu dane sa pokladajú:

⁷⁰ MACHÁČEK, Ivan, *Optimalizace daně z příjmů fyzických osob*. Olomouc: ANAG, 2019. s. 23,42 ISBN 978-80-7554-195-6.

1. Odpočet **daňovej straty** vzniknutej u príjmov § 7 a § 9 ZDP. Pokiaľ nie je možné daňovú stratu uplatniť v plnej výške v bežnom zdaňovacom období, ustanovenie § 34 odst. 1 a 2 ZDP dovoľuje odčítať stratu vzniknutú v predchádzajúcom zdaňovacom období, najdlhšie za 5 zdaňovacích období po sebe idúcich. Stratu je možné uplatniť do výšky súhrnu čiastkových základov dane § 7 až § 10 ZDP. Vychádza sa pri tom z predpokladu, že poplatník sa nevzdal práva na uplatnenie daňovej straty. Poplatník sa môže vzdať práva na uplatnenie daňovej straty pre nasledujúce zdaňovacie obdobie. Daňovú stratu alebo jej časť je možné odpočítať aj spätne, a to v dvoch zdaňovacích obdobiach, ktoré bezprostredne predchádzali zdaňovaciemu obdobiu, za ktoré sa podáva daňové priznanie. Tu platí podmienka, že iba v týchto dvoch zdaňovacích obdobiach je možné stratu odčítať od základu dane do súhrnnej výšky 30 000 000 Kč.⁷¹
2. Odpočet **na podporu výskumu a vývoja** podľa § 34a až § 34e ZDP je možné odčítať najneskôr v treťom období, ktoré nasleduje po období v ktorom odpočet vznikol.⁷²
3. Odpočet **na podporu odborného vzdelávania** podľa § 34f až § 34h ZDP je možné odčítať najneskôr v treťom období, ktoré nasleduje po období v ktorom odpočet vznikol.⁷²

1.14 Zálohy na daň z príjmu fyzických osôb

Zálohy sa **netýkajú** poplatníkov, ktorí majú príjmy zo závislej činnosti, pretože za nich zálohy odvádza každý mesiac zamestnávateľ. Poplatník, ktorý má príjmy zo závislej činnosti v podobe funkčných požitkov a súčasne i príjmy z iných zdrojov, ale platí, že príjmy z požitkov činia 50 % a viac, nemusí platiť zálohy. Ak poplatníková povinnosť bola za zdaňovacie obdobie nižšia než 30 000 Kč, je taktiež oslobodený od platenia záloh. Zálohy sa neplatia ani z príjmov v čiastkovom základe § 10 ZDP. Ak sa rozhodol poplatník prihlásiť k paušálnej dani, nevzťahuje sa na neho táto povinnosť. Poplatník má

⁷¹ MACHÁČEK, Ivan. Daňová ztráta za rok 2020 a její odpočet. In: *WOLTERS KLUWER ČR, A.S. Aspi.cz* [online]. 2022 [cit. 2022-04-16]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/7/284622/1/2?vtextu=Covid%252BCoronavirus%252BKoronaviruss%252B%2522SARS%2520CoV-2%2522%252BSARS-CoV-2%252Bznovu#lema0>

⁷² MACHÁČEK, Ivan, *Optimalizace daně z příjmů fyzických osob*. Olomouc: ANAG, 2019. s. 51 ISBN 978-80-7554-195-6.

povinnosť platiť zálohy na daň v prípade, že jeho posledná známa daňová povinnosť **presiahla 30 000 Kč**, avšak **nebola vyššia ako 150 000 Kč**. Zálohy sa platia v **polročnom** intervale. Hodnota zálohy bude vo výške 40 % z poslednej známej daňovej povinnosti. Prvá záloha je splatná do 15. 6. a druhá do 15. 12. Polročné zálohy sa zaokrúhľujú na celé sto koruny nahor. Ak je posledná známa daňová povinnosť **vyššia ako 150 000 Kč** za zdaňovacie obdobie, vzniká povinnosť uhradiť zálohy každý **štvrt'rok** vo výške $\frac{1}{4}$ poslednej známej daňovej povinnosti. Platia sa nasledovne: 15. 3. prvá záloha, ďalšie zálohy sú 15. 6., 15. 9. a posledná záloha je splatná do 15. 12. Štvrt'ročné zálohy sa zaokrúhľujú na celé sto koruny nahor.⁷³

⁷³ Podnikateľ (OSVČ). In: *FINANČNÍ SPRÁVA*. Financnisprava.cz [online]. [cit. 2022-02-26]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby/podnikatel-osvc>

2 ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU

Kapitola, ktorá nesie názov Analýza súčasného stavu, predkladá čitateľovi základné informácie o poplatníkovi, ktorého príjmy budú predmetom zdaňovania. Informácie budú slúžiť ako podklad pre spracovanie daňovej optimalizácie a zníženia odvodového zaťaženia.

2.1 Základné údaje o poplatníkovi

Poplatník pán Pokorný predstavuje fiktívneho študenta, ktorý prezenčne študuje v magisterskom programe na vysokej škole, na území ČR. Študent Pokorný spĺňa podmienky byť daňovým rezidentom ČR. Rozhodol sa podnikat' na základe živnostenského oprávnenia podľa Živnostenského zákona č. 455/1991 Sb. Podnikateľská činnosť započala v roku 2019. Počas roku 2020 a 2021 vykonával pán Pokorný podnikanie nepretržite celé zdaňovacie obdobie.

V prípade študenta pôjde o vedľajšiu osobu samostatne zárobkovo činnú. Hlavné príjmy poplatníka sú z prekladateľskej činnosti a budú plynúť do čiastkového základu podľa § 7 ZDP. Prekladateľská činnosť sa podľa prílohy č. 4 zákona č. 455/1991 Sb. o živnostenskom podnikaní považuje za živnosť voľnú. Pracuje zvyčajne z domu a jeho náplňou práce sú prekladateľské služby v oblasti cestovného ruchu. Jeho zákazníkmi sú najčastejšie firmy hľadajúce odborníkov, ktorí majú dokonalé znalosti terminológie z danej oblasti. Činnosť je zameraná na preklad webových stránok, preklad Google reklám, marketingových materiálov, ktorými sú najčastejšie brožúry, prezentácie, PR články, slogany a mobilné aplikácie. Počas roku si príležitostne privyrába na brigáde v súkromnej jazykovej škole, kde pracuje ako učiteľ cudzieho jazyka. V čase letných prázdnin škola organizuje väčší počet jazykových kurzov, kde je zvýšený dopyt po učiteľoch. So zamestnávateľom písomne uzatvoril dohodu o provedení práce (ďalej len „DPP“) a taktiež podpísal Prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob.

Na základe podania žiadosti o ubytovacie štipendium mu univerzita vyhovel a žiadosť schválila. Ubytovacie štipendium mu univerzita vypláca kvartálne, a to vo výške 2 600 Kč.

Študent neprekročil za predchádzajúce zdaňovacie obdobie obrat 25 000 000 Kč a teda nie je povinný viesť účtovníctvo. Taktiež je študent považovaný za neplatiteľa dane z pridanej hodnoty pretože jeho ročný obrat neprekročil 1 000 000 Kč. Študent sa kvôli jeho nízkym výdavkom a administratívnej nenáročnosti rozhodol uplatniť paušálne výdavky.

Za zdaňovacie obdobie roku 2021 poplatník nemal žiadne nezdaniteľné časti základu dane ani odpočty od základu dane, ktoré by si mohol odčítať.

Poplatník nemusí hradiť zálohy na daň z príjmu fyzických osôb pretože jeho predchádzajúca známa daňová povinnosť neprekročila čiastku 30 000 Kč za zdaňovacie obdobie ako určuje § 38 písm. a) ZDP.

2.2 Oslobodené príjmy poplatníka

Za zdaňovacie obdobie roku 2021 bolo poplatníkovi vyplácané ubytovacie štipendium v celkovej čiastke 10 400 Kč a radí sa k oslobodeným príjmom.

2.3 Zdaňované príjmy

V tabuľke 1 sú uvedené dosiahnuté príjmy zo všetkých jeho činností, ktoré podliehajú zdaneniu. Ide o príjmy v čiastkovom základe § 6 a § 7 podľa ZDP. Súhrn zdaňovaných príjmov za rok 2021 je 286 500 Kč. Ku príjmom z podnikateľskej činnosti sa rozhodol uplatňovať paušálne výdavky sadzbou 60 %, ktoré náležia k výkonu voľnej živnosti.

Tabuľka 1: Dosiahnuté príjmy v zdaňovacom období roku 2021 ⁷⁴

Dosiahnuté príjmy v zdaňovacom období roku 2021	Čiastka v Kč
Príjmy z DPP	36 500
Príjmy zo závislej činnosti § 6 ZDP	36 500
Príjmy z prekladateľskej činnosti	250 000
Príjmy zo samostatnej činnosti § 7 ZDP	250 000

⁷⁴ Vlastné spracovanie

2.4 Príjmy z dohody o provedení práce

Poplatník v zdaňovacom období roku 2021 vykonával prácu na DPP hlavne počas letných prázdnin kde si za mesiace jún, júl, august a september zarobil v súhrne 36 500 Kč. Za rok neprekročil 300 odpracovaných hodín u jedného zamestnávateľa. Vzhľadom na to, že jeho mesačné príjmy v júni, auguste a septembri neprekročili hranicu 10 000 Kč, tak z týchto príjmov nemusel odvádzať sociálne ani zdravotné poistenie. Za mesiac júl mu boli kvôli prekročeniu čiastky 10 000 Kč zrazené odvody na sociálne a zdravotné poistenie.

Tabuľka 2: Príjmy z DPP za zdaňovacie obdobie roku 2021 ⁷⁵

Príjmy z DPP za zdaňovacie obdobie roku 2021	Čiastka v Kč
jún	7 500
júl	10 500
august	8 500
september	10 000
Súčet príjmov	36 500

2.5 Zdanenie príjmov z DPP a výpočet odvodov na sociálne a zdravotné poistenie

V mesiaci júl pán Pokorný prekročil limit 10 000 Kč, od ktorého závisí platenie odvodov, a preto mu boli zrazené odvody v celkovej výške 1 156 Kč. Odvody na zdravotné poistenie boli zrazené z čiastky 10 500 Kč. Keďže čiastka prekročila limit 10 000 Kč a zároveň nedosiahla minimálnu mzdu, zamestnávateľ by musel urobiť príslušný dopočet poistného do zákonného minima. Tieto podmienky sa netýkajú štátneho poistenca, pokiaľ túto skutočnosť doloží príslušným dokladom. Pri tomto príjme mu mesačné zľavy ešte dokázali pokryť zálohu na daň. Preto daň vyšla nulová. Čistá mzda predstavuje výsledok po odpočte odvodov a zálohy na daň z hrubej mesačnej mzdy.

⁷⁵ Vlastné spracovanie

Tabuľka 3: Výpočet čistej mzdy z DPP za zdaňovacie obdobie roku 2021 pri podpísaní prohlášení k dani ⁷⁶

Podpísané Prohlášení k dani	
Hrubá mzda 07/2021	10 500 Kč
Sociálne poistenie zamestnanec 6,5 %	683 Kč
Zdravotné poistenie zamestnanec 4,5 %	473 Kč
Zálohová daň 15 % - § 38h ZDP	1 575 Kč
Súčet mesačných zliav na dani	2 655 Kč
Záloha na daň po zľave	0 Kč
Čistá mzda	9 344 Kč

2.6 Príjmy z DPP v daňovom priznaní OSVČ

V prípade, že ide o študenta je možné často naraziť na situáciu, kedy sa rozhodne podnikateľ a zároveň si privyrába na brigáde. Dochádza k súbehu podnikateľskej činnosti a výkonu práce na DPP, ktorý sa premietne v daňovom priznaní nasledovne: Ak poplatník **podpísal Prohlášení k dani** u zamestnávateľa, u ktorého vykonáva prácu na DPP a jeho príjmy podľa § 7 až § 10 ZDP presiahli čiastku 6 000 Kč, tak poplatníkovi vznikla **povinnosť podať DAP**. Z príjmov podľa § 6 ZDP, kde patria aj príjmy z DPP, sa vynímajú príjmy, ktoré boli zrazené zrážkovou daňou podľa § 36 ZDP. Presnejšie to vymedzuje ZDP v § 38g odst. 2. Daň z príjmov z DPP sa odvádza vždy, a to pomocou zrážkovej dane alebo zálohovej dane. Príjmy poplatníka z DPP do 10 000 Kč aj nad 10 000 Kč sú vždy zdaňované zálohovou daňou, a to vo výške 15 %. Výnimka nastáva, ak poplatník nepodpísal Prohlášení k dani a jeho príjmy dosiahli maximálnu hranicu 10 000 Kč. Vtedy sa príjem daní zrážkovou daňou podľa § 36 ZDP. Hranica 10 000 Kč je rozhodná pre všetky druhy odvodov. Po jej prekročení je poplatník povinný odvádzať poistné na sociálne a zdravotné poistenie. Príjmy z DPP bude poplatník uvádzať do DAP v prípade, že časť zliav vyčerpal už v priebehu roku, v ktorom vykonával podnikateľskú činnosť. Potom musí uviesť do **daňového priznania úhrn všetkých príjmov z DPP**. Pokiaľ je úhrn mesačných zliav vyšší alebo rovný mesačnej zálohe pred zľavou, mesačná záloha bude rovná nule. Ak bol príjem zrazený zálohovou daňou, je potrebné doložiť

⁷⁶ Vlastné spracovanie

k DAP prílohu, ktorou je Potvrdenie o zdaniteľných príjmoch, presnejšie ide o „Potvrdenie o zdaniteľných príjmoch zo závislej činnosti, zrazených zálohách na daň z týchto príjmov a daňovom zvýhodnení podľa zákona č. 586/1992 ZDP, v znení neskorších predpisov“. Ak by jeho mesačný príjem z DPP bol 10 001 Kč a viac, je nutné uviesť takýto príjem do DAP bez ohľadu na to, či podpísal alebo nepodpísal Prohlášení k dani. Ak bol príjem poplatníka zrazený zrážkovou daňou podľa § 36 ZDP v takomto prípade **nemusí podávať daňové priznanie**, pretože jeho daňová povinnosť je vysporiadaná zrážkou dane. Avšak je vhodné, ak sa tak dobrovoľne rozhodne, pretože tým mu vzniká nárok na vrátenie zaplatenej zrážkovej dane, čo sa nazýva **preplatok na dani**. Ak sa poplatník rozhodne v DAP zahrnúť príjmy zrazené zrážkovou daňou podľa § 6 odst. 4, tak buď zahrnie všetky tieto príjmy alebo žiadny z nich. Opäť, ako v predchádzajúcom prípade, je potrebné túto skutočnosť doložiť potvrdením, presnejšie „Potvrdenie o zdaniteľných príjmoch zo závislej činnosti plynúcich na základe zákona č. 586/1992 ZDP a o zrazenej dani vyberanou zrážkou podľa zvláštnej sadzby dane z týchto príjmov, v znení neskorších predpisov“. Obe tieto tlačivá vydáva platca dane poplatníkovi pre účely DAP.⁷⁷

Tabuľka 4 : Vplyv výšky hrubej mzdy a (ne) podpísaného Prohlášení k dani na určenie typu dane a platby odvodov⁷⁸

Hrubá mzda (HM)	Do 10 000 Kč	Do 10 000 Kč	10 001 Kč a viac	10 001 Kč a viac
Podpísané Prohlášení	ÁNO	NIE	ÁNO	NIE
Sociálne poistenie	-	-	6,5 % z HM	6,5 % z HM
Zdravotné poistenie	-	-	4,5 % z HM	4,5 % z HM
DAŇ	Zálohová 15%	Zrážková 15%	Zálohová 15%	Zálohová 15%

⁷⁷ PELC, Vladimír a Petr PELECH, *Daně z příjmů s komentářem*. 18. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2020. s. 95, 96, 585, 627, 629, 639 ISBN 978-80-7554-277-9.

⁷⁸ Vlastné spracovanie

Pre lepšie pochopenie textu boli vytvorené tabuľky 5 a 6, ktoré zobrazujú rozdiely v zdanení medzi zálohou a zrážkovou daňou pri príjmoch DPP. Pri uplatnení zrážkovej dane na konci zdaňovacieho obdobia dochádza k preplatku na dani. Znamená to, že zaplatená zrážková daň bude vrátená poplatníkovi.

Tabuľka 5: Zdanenie príjmov z DPP do 10 000 Kč pri podpísaní Prohlášení k dani ⁷⁹

Podpísané Prohlášení k dani	
Príjmy z DPP – jún 2021	7 500 Kč
Sociálne poistenie	-
Zdravotné poistenie	-
Zálohová daň 15 % - § 38h ZDP	1 125 Kč
Súčet mesačných zliav na dani	2 655 Kč
Záloha na daň po zľave	0 Kč

Tabuľka 6: Zdanenie príjmov z DPP do 10 000 Kč ak nebolo nepodpísané Prohlášení k dani ⁸⁰

Nepodpísané Prohlášení k dani	
Príjmy z DPP – jún 2021	7 500 Kč
Sociálne poistenie	-
Zdravotné poistenie	-
Zrážková daň 15 % - § 36 ZDP	1 125 Kč
Súčet mesačných zliav na dani	0 Kč
Záloha na daň po zľave	1 125 Kč

2.7 Zľavy na dani z príjmu

Poplatník má nárok na uplatnenie zliav v daňovom priznaní. Vztahujú sa na neho 2 zľavy: základná zľava na poplatníka – tú si môže uplatniť každá fyzická osoba bez ohľadu na to,

⁷⁹ Vlastné spracovanie

⁸⁰ Vlastné spracovanie

či je daňovým rezidentom alebo nerezidentom. Ročná zľava je v hodnote 27 840 Kč. Ročnú zľavu v plnej výške je možné uplatniť, aj keď poplatník mal zdaniteľné príjmy iba po časť zdaňovacieho obdobia. Druhá zľava na ktorú má nárok, je zľava na študenta a je vo výške 4 020 Kč ročne. Zľavu na študenta je možné využiť až do dovŕšenia 28. roku života, pokiaľ by sa rozhodol poplatník pokračovať v doktorandskom študijnom programe, ktoré však musí byť vykonávané prezenčne. Inak platí podmienka sústavnej prípravy do dovŕšenia 26. roku života. Vysokoškolskí študenti, ktorí neštudujú v doktorskom študijnom programe, nezávisí na tom, či je štúdium prezenčné alebo kombinované, si zľavu môžu uplatniť aj tak. Ide o neprenosnú zľavu, to znamená, že poplatník ju môže uplatniť iba sám na seba, a to v dôsledku sústavnej prípravy na budúce povolanie. Aby zľava mohla byť uplatnená, je potrebné doložiť Finančnému úradu potvrdenie o návšteve školy. Ak by poplatník bol študentom iba po časť roku, tak sa využije postup v § 35 ba odst. 3. Všetky zľavy sú vymedzené v § 35 ba ZDP.⁸¹

2.8 Výpočet daňovej povinnosti za zdaňovacie obdobie roku 2021

Tabuľka 7: Výpočet daňovej povinnosti za zdaňovacie obdobie roku 2021⁸²

Daňová povinnosť za zdaňovacie obdobie 2021	
Čiastkový základ dane zo závislej činnosti § 6 ZDP	36 500 Kč
Príjmy plynúce z prekladateľskej činnosti	250 000 Kč
Paušálne výdavky 60 %	150 000 Kč
Čiastkový základ dane zo samostatnej činnosti § 7 ZDP	100 000 Kč
ZÁKLAD DANE	136 500 Kč
Zaokrúhlený základ dane smerom ↓ na celé 100 Kč	136 500 Kč
Sadzba dane 15 %	20 475 Kč
ZĽAVY NA DANI	31 860 Kč
DAŇ	0 Kč

⁸¹ PELC, Vladimír a Petr PELECH, *Daně z příjmů s komentářem*. 18. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2020. s. 554,556 ISBN 978-80-7554-277-9.

⁸² Vlastné spracovanie

2.9 Odvody na sociálne a zdravotné zabezpečenie OSVČ vedľajšej za rozhodné obdobie roku 2021

Za zdaňovacie obdobie roku 2020 poplatníkov čiastkový základ dane podľa § 7 ZDP presiahol rozhodnú čiastku, ktorá ukladá vznik platenia odvodov na sociálne poistenie. Na zálohové obdobie roku 2021 si bude platiť minimálne mesačné zálohy vo výške 1 036 Kč. Odvody na zdravotné poistenie platil podľa svojho skutočného daňového základu vo výške 473 Kč mesačne formou záloh. Výpočet poistného na sociálne a zdravotné zabezpečenie na zálohové obdobie roku 2022 je zahrnutý v kapitole „Vlastné návrhy a riešenia“.

Tabuľka 8: Výška odvodov na sociálne a zdravotné poistenie za rozhodné obdobie 2021 ⁸³

Sociálne poistenie - vedľajšia činnosť	
Ročné odvodové zaťaženie	14 600 Kč
Zdravotné poistenie - vedľajšia činnosť	
Ročné odvodové zaťaženie	6 750 Kč

⁸³ Vlastné spracovanie

3 VLASTNÉ NÁVRHY A RIEŠENIA

Záverečná kapitola poskytuje poplatníkovi pánovi Pokornému možnosti optimalizácie nadchádzajúcej daňovej povinnosti za zdaňovacie obdobie roku 2022 a minimalizáciu odvodov na sociálne poistenie za toto obdobie. Daňová optimalizácia sa bude odvíjať od výšky predpokladaných príjmov. Pre realizáciu odvodovej optimalizácie budú stanovené limitné výšky príjmov. Pri zvyšných podkapitolách bude uvedený stručný opis ich obsahu.

3.1 Sociálne poistenie OSVČ vedľajšej

Táto časť má za cieľ ukázať, akým spôsobom je možné pre pána Pokorného zoptimalizovať odvody na sociálne poistenie na základe rozhodnej čiastky, ktorej výška sa odvíja od dosiahnutých príjmov. Zahrnutý je aj výpočet záloh na sociálne poistenie za zdaňovacie obdobie roku 2022.

3.1.1 Optimalizácia odvodov na sociálne poistenie

Aby mohlo dôjsť k optimalizácii odvodov na sociálnom poistení, je najskôr potrebné poznať príčinu vzniku odvodov u OSVČ vedľajšej. Ich vznik ukladá rozhodná čiastka, ktorá sa každoročne mení. Rozhodná čiastka predstavuje daňový zisk podľa § 7 ZDP. V tabuľkách sú uvedené rozhodné čiastky pre kalendárny rok 2022. Pri prekročení stanovenej rozhodnej čiastky dochádza ku vzniku platenia odvodov za uplynulé obdobie a nových záloh na poistné pre ďalšie obdobie. Pri výpočte odvodov sa vychádza z predpokladu, že pán Pokorný bude vykonávať zárobkovú činnosť nepretržite 12 mesiacov v kalendárnom roku 2022. Minimalizáciu odvodového zaťaženia je možné doceliť pomocou stanovenia rozhodných príjmov, ktoré sú súčasťou tabuľky 9. Každý poplatník, ktorý chce dosiahnuť čo najvyššiu odvodovú úsporu, by mal sledovať svoje príjmy, aby nedošlo k prekročeniu rozhodnej čiastky.

Tabuľka 9: Vznik povinnej účasti na sociálnom poistení v kalendárnom roku 2022 ⁸⁴

Povinnosť platiť odvody na sociálne poistenie pre vedľajšiu činnosť	
Rozhodná čiastka pre kalendárny rok 2022	Odvody
Do 93 387 Kč	—
Nad 93 387 Kč	platí

Prekročenie výšky daňového zisku signalizuje moment, kedy dochádza k povinnej účasti na sociálnom poistení. Tieto hranice sú platné iba pre vedľajších OSVČ a vzťahujú sa na zisk z podnikateľskej činnosti. V prvom variante dochádza k požadovanej optimalizácii. Hranica zisku nebola prekročená a odvody na sociálne poistenie mali hodnotu nula. Pri tejto hranici zisku by pán Pokorný ušetril za zdaňovacie obdobie roku 2022 na odvodoch 13 724 Kč, čo predstavuje žiaducu situáciu pre OSVČ vedľajšiu. Medzi variantom č. 1/2022 a č. 2/2022 je rozdiel v príjmoch 2 500 Kč. Tento rozdiel v príjmoch predstavuje zlomový bod, ktorý poplatníka oddiaľuje od odvodovej úspory. Pre poplatníka, ktorého príjmy sa pohybujú pod rozhodnou čiastkou, je vhodné ich sledovať a v prípade nutnosti odmietnuť zákazku, ktorá by mu príjem navýšila nežiaducim spôsobom. V takomto prípade by sa príjem zvýšil iba o 2 500 Kč, ale jeho odvody by boli vo výške 13 724 Kč. Pán Pokorný by sa tak dostal do situácie, kedy by útrata na odvodoch prevýšila jeho zisk z podnikateľskej činnosti. Túto zákazku je možné previesť do ďalšieho zdaňovacieho obdobia, kde sa príjmy premietnu a tak si zabezpečí žiadanú úsporu. Variant č. 3/2022 znázorňuje situáciu, kedy príjmy z podnikateľskej činnosti dosiahnu 320 000 Kč. V tomto variante boli uplatnené paušálne výdavky v hodnote 60 %, čím sa znížil daňový základ. Preto je tento variant výhodnejší oproti variantu č. 4/2022, v ktorom boli uplatnené skutočné výdavky. Tretí variant ponúka odvodovú úsporu vo výške 14 778 Kč v porovnaní so štvrtým variantom. Výška jeho príjmov, a teda aj výška uplatnených výdavkov, mala dosah na výšku odvodov. Poplatníkovi sa odporúča uplatniť paušálne výdavky, ktoré zbytočne nezaťažujú poplatníka pri platení odvodov.

⁸⁴ Vlastné spracovanie

Tabuľka 10: Určenie výšky odvodov na sociálne poistenie za zdaňovacie obdobie roku 2022 na základe stanovených hraníc zisku⁸⁵

Variant	Daňový zisk podľa § 7 ZDP	Rozhodné príjmy	Odvody na sociálne poistenie
č. 1/2022	93 000 Kč	232 500 Kč	0 Kč
č. 2/2022	94 000 Kč	235 000 Kč	13 724 Kč
č. 3/2022	128 000 Kč	320 000 Kč	18 688 Kč
č. 4/2022	229 220 Kč	320 000 Kč	33 467 Kč

Súhrnná tabuľka 11 znázorňuje, ako sa menili rozhodné čiastky v rokoch, a taktiež zobrazuje najpresnejšie hranice príjmov, ktoré by mal pán Pokorný dodržať, aby mu nevznikla povinná účasť na sociálnom poistení. Z tabuľky je možné vidieť, že ak by si pán Pokorný udržal príjem v roku 2021 na 212 643 Kč a v roku 2022 na 233 465 Kč, tak by sa úplne vyhol plateniu odvodov. V oboch rokoch bola hranica príjmov veľmi tesná. Stačilo prekročiť príjem iba o 5 Kč a došlo by ku povinnej účasti na poistení.

Postup určenia maximálnej hranice príjmov:

Pri optimalizovaní čiastkového základu dane podľa § 7 ZDP sa pre potreby odvodov na sociálne poistenie vychádzalo zo zisku. Tento zisk bol zistený výpočtom a odvíjal sa od rozhodnej čiastky pre kalendárny rok 2022 – 93 387 Kč. Táto čiastka bola počiatočným bodom, ktorý napomohol k výpočtu najpresnejšej hranice príjmov, pri ktorej sa neplatia odvody na sociálne poistenie. Pre výpočet bola zvolená čiastka znížená o korunu nadol, aby bolo možné vygenerovať čo najpresnejší výsledok. Pri výpočte sa postupovalo nasledovne: Daňový zisk predstavoval 40 % – 93 386 Kč pri uplatnených paušálnych výdavkoch v sadzbe 60 %. Posledným krokom bol výpočet maximálnej hranice príjmu, ktorý predstavoval 100 %. Pri tejto výške príjmu sú odvody na sociálne poistenie nulové. Výsledkom bola čiastka 233 465 Kč.

⁸⁵ Vlastné spracovanie

Tabuľka 11: Súhrnná tabuľka porovnávajúca limitné príjmy ⁸⁶

	Do limitu		Nad limit	
	2021	2022	2021	2022
Hranice	85 057 Kč	93 386 Kč	85 059 Kč	93 388 Kč
Príjmy	212 643 Kč	233 465 Kč	212 648 Kč	233 470 Kč

3.1.2 Platenie poistného na sociálne zabezpečenie formou záloh

Tabuľka 12 poskytuje základné informácie o platení záloh na poistné. Vymeriavací základ pre účely výpočtov predstavuje 50 % z daňového zisku podľa § 7 ZDP. Maximálny (ročný) vymeriavací základ je určený pre limitnú výšky odvodov. Minimálna mesačná záloha sa začína hradieť až po dosiahnutí rozhodnej čiastky. OSVČ vedľajšia využíva pri výpočte poistného minimálny vymeriavací základ v prípade, že skutočne vypočítaný vymeriavací základ nedosahuje výšku minimálneho vymeriavacieho základu. Podmienkou je, že vymeriavací základ musí tvoriť minimálne 50 % z rozdielu medzi príjmami a výdavkami v ČZD § 7 ZDP. Pre OSVČ hlavné a vedľajšie predstavuje maximálny vymeriavací základ 48-násobok priemernej mzdy. Pre rok 2022 je táto čiastka stanovená na 1 867 728 Kč. ⁸⁷

Pán Pokorný začal hradieť novú výšku záloh až po podaní prehľadu za rok 2021. Mesačne platil na zálohách 1 217 Kč. Za celé obdobie roku 2022 uhradil celkovo na zálohách 14 604 Kč.

⁸⁶ Vlastné spracovanie

⁸⁷ Stanovení výše pojistného. In: *ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ*. Cszs.cz [online]. [cit. 2022-03-06]. Dostupné z: <https://www.cszs.cz/web/cz/osvc-duchodove-pojisteni-stanoveni-vyse-pojistneho>

Tabuľka 12: Základné informácie k sociálnemu poisteniu pre OSVČ vedľajšiu na kalendárny rok 2022 ⁸⁸

Sociálne poistenie pre OSVČ vedľajšiu	
Rok	2022
Maximálny ročný vymeriavací základ	1 867 728 Kč
Minimálny ročný vymeriavací základ	46 704 Kč
Minimálna mesačná záloha	1 137 Kč
Rozhodná čiastka	93 387 Kč
Sadzba poistného	29,2 % z vymeriavacieho základu
Nová záloha	hradí sa od nasledujúceho mesiaca po podaní prehľadu

Tabuľka 13: Zálohy na sociálne poistenie za rok 2022 ⁸⁹

Výpočet záloh na sociálne poistenie za rok 2022	Čiastka v Kč
Vymeriavací základ ročný	50 000
Vymeriavací základ mesačný	4 167
Mesačné zálohy	1 217
Súčet záloh	14 604

3.2 Zdravotné poistenie OSVČ vedľajšej

V podkapitole zdravotné poistenie OSVČ vedľajšej bude uvedená výška odvodov za zdaňovacie obdobie roku 2022 a tiež bude zobrazený výpočet záloh za toto obdobie. OSVČ vedľajšia disponuje obrovskou výhodou, pretože platí odvody v skutočnej výške a neplatí pre ňu povinnosť dodržiavať výšku minimálnych záloh, čo umožňuje odvádzať menej, ako je stanovené minimum. Toto stanovisko sa týka OSVČ vedľajšej, ktorá patrí do skupiny štátnych poistencov. Výška odvodov teda vychádza zo skutočnosti, že OSVČ vedľajšia nie je viazaná na fixnú výšku odvodov a môže využiť skutočne stanovené odvody na základe jej dosiahnutej výšky príjmov z podnikateľskej činnosti. Pre určenie

⁸⁸ Vlastné spracovanie

⁸⁹ Vlastné spracovanie

odvodov na zdravotné poistenie neexistuje rozhodná hranica príjmov ako u poistného na sociálne zabezpečenie. Platí, že zdravotné poistenie musí hradíť každý účastník systému verejného zdravotného poistenia. Variant č. 1 ponúka najnižšiu výšku odvodov na zdravotné poistenie. Výška odvodov sa navyšuje s výškou príjmov. Najvýhodnejšie by teda bolo, ak by príjmy pána Pokorného dosiahli v roku 2022 maximálnu výšku 233 465 Kč, ako tomu bolo aj pri sociálnom poistení. Avšak pán Pokorný už pozná svoju očakávanú výšku príjmov v roku 2022. V takomto prípade je pre neho najvýhodnejšie využiť variant č. 3. Výška daňového zisku v tomto variante je nižšia ako vo variante č. 4 kvôli uplatneniu paušálnych výdavkov, čo malo dosah aj na výšku odvodov, ktoré boli nižšie o 6 833 Kč.

Tabuľka 14: Výška odvodov na zdravotné poistenie za zdaňovacie obdobie roku 2022 pri rozličných príjmoch ⁹⁰

Variant	Daňový zisk podľa § 7 ZDP	Rozhodné príjmy	Odvody na zdravotné poistenie
č. 1/2022	93 000 Kč	232 500 Kč	6 278 Kč
č. 2/2022	94 000 Kč	235 000 Kč	6 345 Kč
č. 3/2022	128 000 Kč	320 000 Kč	8 640 Kč
č. 4/2022	229 220 Kč	320 000 Kč	15 473 Kč

Pán Pokorný začal platiť novú výšku záloh od 1. januára. Za kalendárny rok zaplatil na zálohách 6 756 Kč.

Tabuľka 15: Zálohy na zdravotné poistenie v roku 2022 ⁹¹

Výpočet záloh na zdravotné poistenie za rok 2022	Čiastka v Kč
Vymeriavací základ ročný	50 000
Vymeriavací základ mesačný	4 167
Mesačné zálohy	563
Súčet záloh	6 756

⁹⁰ Vlastné spracovanie

⁹¹ Vlastné spracovanie

Tabuľka 16 poskytuje základné informácie k plateniu záloh na poistné za kalendárny rok 2022.

Tabuľka 16: Základné informácie ku zdravotnému poisteniu pre OSVČ vedľajšiu ⁹²

Zdravotné poistenie pre OSVČ vedľajšiu	
Rok	2022
Maximálny ročný vymeriavací základ	hranica neexistuje
Minimálny ročný vymeriavací základ	nevzťahuje sa na OSVČ za, ktorého platí poistenie štát
Minimálna mesačná záloha	nevzťahuje sa na OSVČ za, ktorého platí poistenie štát
Rozhodná čiastka	neexistuje
Sadzba poistného	13,5 % z vymeriavacieho základu
Nová záloha	hradí sa od 1. januára nasledujúceho roku

3.3 Výpočet daňovej povinnosti za zdaňovacie obdobie roku 2022

Pán Pokorný môže využiť dve formy uplatnenia výdavkov pri výpočte daňovej povinnosti. Na výber má zo skutočných výdavkov a paušálnych výdavkov. Pri výbere paušálnych výdavkov mu k výkonu voľnej živnosti pripadá sadzba 60 %. Pri predpokladaných príjmoch 320 000 Kč sú jeho paušálne výdavky v hodnote 192 000 Kč a prevyšujú tak hodnotu skutočných výdavkov, ktoré tvoria 90 780 Kč. Skutočné výdavky vynaložené na podnikateľskú činnosť predstavujú iba 30 % z príjmov z tejto činnosti, čo tvorí iba polovicu z paušálnych výdavkov, ktoré si môže uplatniť. Skutočné výdavky sú pre pána Pokorného nevyužiteľné pri optimalizácii daňovej povinnosti. Pre pána Pokorného je odporúčaným riešením aplikovať paušálne výdavky, ktoré mu základ dane znižujú, klesá aj jeho daňová povinnosť a vedú tak k celkovej optimalizácii. Ďalším krokom, ktorý vedie k daňovej optimalizácii, je využitie ročných zliav. Pán Pokorný má nárok na základnú zľavu na poplatníka a zľavu na študenta. Pri zľave na poplatníka došlo k navýšeniu z 27 840 Kč na 30 840 Kč, čo taktiež dopomohlo k zníženiu daňovej povinnosti. Zľava na študenta zostáva nemenná. Aby zľava na študenta mohla byť

⁹² Vlastné spracovanie

uplatnená, je potrebné doložiť potvrdenie o štúdiu, ktoré preukazuje oprávnenosť využiť zľavu. Základná zľava naleží každému poplatníkovi bez rozdielov. Poplatník si neuplatňuje žiadne nezdaniteľné časti, ktoré by mu výslednú daňovú povinnosť znížili. Výsledná daňová povinnosť po aplikácii paušálnych výdavkov a zliav predstavovala 0 Kč. V tabuľke 17 je možné vidieť rozdiely pri uplatňovaní rôznych typov výdavkov. Základ dane pri uplatnených paušálnych výdavkoch je nižší o 101 220 Kč, čo zabezpečí poplatníkovi nulovú daňovú povinnosť po uplatnení daňových zliav.

Tabuľka 17: Porovnanie výslednej daňovej povinnosti za zdaňovacie obdobie roku 2022 podľa typu využitých výdavkov⁹³

DAŇOVÁ POVINNOSŤ ZA ZDAŇOVACIE OBDOBIE ROKU 2022		
Variant	Paušálne výdavky	Skutočné výdavky
Čiastkový základ dane zo závislej činnosti § 6 ZDP	33 000 Kč	33 000 Kč
Príjmy v § 7 ZDP	320 000 Kč	320 000 Kč
Paušálne výdavky 60 %	192 000 Kč	90 780 Kč
Čiastkový základ dane zo samostatnej činnosti § 7 ZDP	128 000 Kč	229 220 Kč
Súhrn čiastkových základov dane	161 000 Kč	262 220 Kč
ZÁKLAD DANE	161 000 Kč	262 220 Kč
Zaokrúhlený základ dane smerom ↓ na celé 100 Kč	161 000 Kč	262 200 Kč
Sadzba dane 15 %	24 150 Kč	39 330 Kč
ZĽAVY NA DANI	34 860 Kč	34 860 Kč
DAŇ	0 Kč	4 470 Kč

3.4 Skutočne vynaložené výdavky

Tabuľka 18 obsahuje zoznam predpokladaných výdavkov na podnikateľskú činnosť za zdaňovacie obdobie roku 2022. Zohľadnené boli všetky výdavky, ktoré môžu u pána Pokorného vzniknúť.

⁹³ Vlastné spracovanie

Tabuľka 18: Skutočne vynaložené výdavky v zdaňovacom období roku 2022 ⁹⁴

Zoznam skutočných výdavkov vynaložených na podnikateľskú činnosť v zdaňovacom období roku 2022	
Kancelárske potreby	4 510 Kč
Internet - VODAFONE	6 000 Kč
Mobilný telefón – paušál od T-MOBILE	8 400 Kč
Nákup odbornej literatúry	7 200 Kč
BALÍK MICROSOFT 365	1 900 Kč
Softwarová ochrana PC - ESET	1 070 Kč
SDL TRADOS STUDIO FREELANCE PLUS	13 900 Kč
Vzdelávacie jazykové kurzy	14 000 Kč
Cloudové úložisko – ONE DRIVE	7 800 Kč
Tablet	25 000 Kč
Výdavky na daňového poradcu	1 000 Kč
Súčet daňovo uznateľných výdavkov	90 780 Kč

3.5 Výber odporúčaného variantu

V predchádzajúcich podkapitolách boli znázornené súhrnné tabuľky, ktoré obsahovali výpočty celkového daňového zaťaženia poplatníka pána Pokorného. Táto časť bude zameraná na výber optimálneho variantu za zdaňovacie obdobie roku 2022.

⁹⁴ Vlastné spracovanie

Tabuľka 19: Celkové daňové zaťaženie za zdaňovacie obdobie roku 2022 ⁹⁵

Daňová optimalizácia pre OSVČ vedľajšiu za zdaňovacie obdobie roku 2022							
Variant	Základ dane § 6 ZDP	Daňový zisk podľa § 7 ZDP	Rozhodné príjmy	Daň	Odvody na sociálne poistenie	Odvody na zdravotné poistenie	Celkové daňové zaťaženie
č. 1/2022	-	93 000 Kč	232 500 Kč	0 Kč	0 Kč	6 278 Kč	6 278 Kč
č. 2/2022	-	94 000 Kč	235 000 Kč	0 Kč	13 724 Kč	6 345 Kč	20 069 Kč
č. 3/2022	33 000 Kč	128 000 Kč	320 000 Kč	0 Kč	18 688 Kč	8 640 Kč	27 328 Kč
č. 4/2022	33 000 Kč	229 220 Kč	320 000 Kč	4 470 Kč	33 467 Kč	15 473 Kč	53 410 Kč

Za najoptimálnejší variant pána Pokorného sa považuje variant č. 1/2022. Pri tomto variante vzniká odvod iba do zdravotnej poisťovne a ten platí podľa skutočnej výšky. Odvody na sociálne poistenie sú nulové, pretože rozhodná čiastka nebola prekročená. Medzi variantom č. 1/2022 a č. 2/2022 dochádza k bodu, kde bol prekročený limit čiastky rozhodnej pre účasť na sociálnom poistení. V tomto prípade je jeho príjem vyšší o 2 500 Kč a vznikne mu povinnosť uhradiť odvody na sociálne poistenie. Tento variant je pre pána Pokorného nevyhovujúci v porovnaní s prvým variantom. Štátu by odviezol o 13 791 Kč viac a v porovnaní s poplatníkovým ziskom, ktorý bol navýšený iba o 2 500 Kč, je tento variant stratový. V takom prípade je vhodné odmietnuť zákazku, ktorá mu príjem navyšuje, a previesť ju tak do ďalšieho roku. Týmto spôsobom si zabezpečí nulové odvody na sociálne poistenie. Variant č. 1/2022 je vhodné využiť pre každú OSVČ vedľajšiu.

Variant č. 3/2022 ponúka optimalizáciu formou paušálnych výdavkov, ktoré sa vypláť využiť pri daňovom zisku 128 000 Kč. Na základe príjmov, ktoré sa očakávajú v čiastke 320 000 Kč, je daňová úspora najvýhodnejšia pri uplatnených paušálnych výdavkoch v sadzbe 60 %, ktoré pripadajú na voľnú živnosť. Daňový základ je v porovnaní

⁹⁵ Vlastné spracovanie

s aplikovanými skutočnými výdavkami nižší o 101 220 Kč, čo má dosah na výšku výslednej dane. Pri využití paušálnych výdavkov a uplatnených zliav vyšla daň nulová, čo je pre pána Pokorného žiaduce. Skutočné výdavky by jeho daň navýšili o takmer 5 000 Kč, ktoré by štátu musel odvieť. Pri tomto príjme odvody na sociálne poistenie dosahujú výšku 18 688 Kč. Za zdaňovacie obdobie roku 2022 by teda musel uhradiť celkovo 27 328 Kč. V súhrne teda ušetril vďaka uplatneným paušálnym výdavkom 26 082 Kč.

Pre pána Pokorného je najviac zaťažujúci variant č. 4/2022, pri ktorom by odviezol celkovo 53 410 Kč. V tomto variante boli uplatnené skutočné výdavky vynaložené na podnikanie. Jeho skutočné výdavky dosahujú iba polovicu z ponúkaných paušálnych výdavkov a neprimerane zvyšujú daňový základ poplatníka, čo malo za následok, že u tohto variantu vznikla daňová povinnosť vo výške 4 470 Kč.

ZÁVER

Práca predkladá čitateľovi ucelenú problematiku daňového a odvodového zaťaženia, týkajúcu sa OSVČ, ktorá bola v tejto práci vysokoškolským študentom. Šlo o fiktívneho poplatníka, na ktorom bola znázornená minimalizácia jeho daňovej povinnosti spolu s výpočtom odvodového zaťaženia za zdaňovacie obdobie roku 2022. Celá práca zachytila situáciu, kedy dochádza ku kombinácii štúdia a podnikania. Zámerom bolo upozorniť na odvodovú problematiku, na ktorú mala kombinácia najväčší dosah.

Pre OSVČ vedľajšie vykazujúce nízke príjmy, pri ktorých hranica daňového zisku neprekročí výšku 93 000 Kč, sa ponúka optimalizácia odvodov na sociálne poistenie. Túto optimalizáciu je možné realizovať prostredníctvom stanovenia rozhodných hraníc príjmov. Celkovo boli stanovené 3 rozhodujúce hranice príjmov.

Pri príjmoch, ktoré prekračujú rozhodnú hranicu 93 000 Kč, dochádza k porušeniu podmienky a odvody je povinné uhradiť. Po prekročení limitu sa odvody určujú z daňového zisku podľa § 7 ZDP. Pán Pokorný stráca výhodu úspory na odvodoch. Preto bola zvolená úspora na daniach prostredníctvom uplatnených výdavkov a zliav na dani. Paušálne výdavky znížili základ dane o polovicu, čo pánovi Pokornému ušetrilo 4 470 Kč na dani.

Výsledkom tejto práce bolo zhrnúť poplatníkovi znalosti zo zákonov, ktorých vyhľadávanie môže byť pre neskúseného čitateľa náročnejšie. Príklady mali znázorniť prepojenie teoretických poznatkov so súčasnou situáciou poplatníka, čo bolo následne využité na jeho optimalizáciu.

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

č. – číslo

ČR – Česká republika

ČZD – čiastkový základ dane z príjmu fyzických osôb

DAP – Daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby

DPP – dohoda o provedení práce

FO – fyzická osoba

K.S. – komanditná spoločnosť

Občanský zákoník (nový) - zákon č. 89/2012 Sb.

Odst. – odstavce

OSVČ – osoba samostatne výdělečně činná / samostatne zárobkovo činná osoba

PO – právnická osoba

Tzn. – to znamená

V. O. S. – veřejná obchodná společnost

ZDP – zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů.

ZP – zdravotné poistenie

ŽZ – Živnostenský zákon č. 455/1991 Sb.

ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV

- 1) 2005. *MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU*. Mpo.cz [online]. 2022 [cit. 2022-02-27]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/>
- 2) ASPI. Aspi.cz [online]. 2022 [cit. 2022-04-17]. Dostupné z: <https://info.aspi.cz/>
- 3) BERÁNEK, Petr, *Průvodce zákonem o daních z příjmu pro OSVČ a další poplatníky s dílčím základem v § 7*. Olomouc: ANAG, 2021. ISBN 978-80-7554-318-9.
- 4) ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ: Csz.cz [online]. [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.csz.cz/web/cz>
- 5) ČESKO: Zákon č. 117/1995 Sb. Zákon o státní sociální podpoře [online]. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1995, částka 31 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-117>
- 6) ČESKO: Zákon č. 155/1995 Sb. Zákon o důchodovém pojištění [online]. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1995, částka 41 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-155#cast1>
- 7) ČESKO: Zákon č. 455/1991 Sb. Zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) [online]. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 87, [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-455>
- 8) ČESKO: Zákon č. 89/2012 Sb. Zákon občanský zákoník [online]. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, částka 33 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89#cast1>
- 9) ČSOB: [pruvodcepodnikanim.cz](https://www.pruvodcepodnikanim.cz/) [online]. 2022 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.pruvodcepodnikanim.cz/>
- 10) *Daně z příjmů: Kompenzační bonus, Evidence tržeb*. 2022. Ostrava: Sagit, 2022. ISBN 978-80-7488-502-0.
- 11) DVOŘÁKOVÁ, Veronika, Marcel PITTERLING a Hana SKALICKÁ, *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2019*. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. ISBN 978-80-7598-315-2.
- 12) FINANČNÍ SPRÁVA. [Financnisprava.cz](https://www.financnisprava.cz/) [online]. [cit. 2022-02-26]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/>

- 13) HNÁTEK, Miloslav, *Daňové a nedaňové náklady 2020*: Nové rozšířené vydání. 2020. Praha 1: ESAP.s.r.o.,2020. ISBN 978-80907398-2-6.
- 14) MACHÁČEK, Ivan, *Optimalizace daně z příjmů fyzických osob*. Olomouc: ANAG, 2019. ISBN 978-80-7554-195-6.
- 15) *Mylaw.cz* [online]. 2022 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: [Mylaw - Najdeme vám ideálního advokáta](#)
- 16) PELC, Vladimír a Petr PELECH, *Daně z příjmů s komentářem*. 18. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2020. ISBN 978-80-7554-277-9.
- 17) PILÁTOVÁ, Jana et al., *Daňová evidence: Komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ*. 12. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2019. ISBN 978-80-7554-222-9.
- 18) *Ústav práva a právní vědy* [online]. 2022 [cit. 2022-02-26]. Dostupné z: [Studujte prestižní MBA, LL.M. a DBA v Praze - Ústav práva a právní vědy \(ustavprava.cz\)](#)
- 19) *VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA*. Vzp.cz [online]. 2022 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/>

ZOZNAM POUŽITÝCH TABULIEK

Tabuľka 1: Dosiahnuté príjmy v zdaňovacom období roku 2021	46
Tabuľka 2: Príjmy z DPP za zdaňovacie obdobie roku 2021	47
Tabuľka 3: Výpočet čistej mzdy z DPP za zdaňovacie obdobie roku 2021 pri podpísaní prohlásení k dani	48
Tabuľka 4 : Vplyv výšky hrubej mzdy a (ne) podpísaného Prohlásení k dani na určenie typu dane a platby odvodov	49
Tabuľka 5: Zdanenie príjmov z DPP do 10 000 Kč pri podpísaní Prohlásení k dani	50
Tabuľka 6: Zdanenie príjmov z DPP do 10 000 Kč ak nebolo nepodpísané Prohlásení k dani	50
Tabuľka 7: Výpočet daňovej povinnosti za zdaňovacie obdobie roku 2021	51
Tabuľka 8: Výška odvodov na sociálne a zdravotné poistenie za rozhodné obdobie 2021	52
Tabuľka 9: Vznik povinnej účasti na sociálnom poistení v kalendárnom roku 2022 ...	54
Tabuľka 10: Určenie výšky odvodov na sociálne poistenie za zdaňovacie obdobie roku 2022 na základe stanovených hraníc zisku	55
Tabuľka 11: Súhrnná tabuľka porovnávajúca limitné príjmy	56
Tabuľka 12: Základné informácie k sociálnemu poisteniu pre OSVČ vedľajšiu na kalendárny rok 2022	57
Tabuľka 13: Zálohy na sociálne poistenie za rok 2022	57
Tabuľka 14: Výška odvodov na zdravotné poistenie za zdaňovacie obdobie roku 2022 pri rozličných príjmoch	58
Tabuľka 15: Zálohy na zdravotné poistenie v roku 2022	58
Tabuľka 16: Základné informácie ku zdravotnému poisteniu pre OSVČ vedľajšiu	59
Tabuľka 17: Porovnanie výslednej daňovej povinnosti za zdaňovacie obdobie roku 2022 podľa typu využitých výdavkov	60
Tabuľka 18: Skutočne vynaložené výdavky v zdaňovacom období roku 2022	61

ZOZNAM POUŽITÝCH GRAFOV

Graf 1: Počet FO podnikajúcich v ČR na základe živnostenského oprávnenia podľa typu živnosti za rok 2021	20
Graf 2 : Počet FO podnikajúcich v ČR na základe živnostenského oprávnenia podľa veku za rok 2021	21

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha 1: Daňové priznanie k dani z príjmov FO za zdaňovacie obdobie 2021.....	I
Príloha 2: Prehľad o príjmoch a výdavkoch OSVČ na sociálne poistenie za rok 2021.....	VIII
Príloha 3: Prehľad o príjmoch a výdavkoch OSVČ na zdravotné poistenie za rok 2021.....	X

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.

Finančnímu úřadu pro / Specializovanému finančnímu úřadu

Jihomoravský kraj

Územnímu pracovišti v, ve, pro

Brno I

01 Daňové identifikační číslo

C, Z

02 Rodné číslo

9, 8, 7, 1, 3, 2 / 5, 1, 1,

03 DAP¹⁾

řádné

XXX

opravné

dodatečné

04 Kód rozlišení typu DAP²⁾

05 DAP podává poradce na základě plné moci k zastupování

05a Zákonná povinnost ověření účetní závěrky auditorem¹⁾

Vytištěno aplikací EPO

Otisk podacího razítka finančního úřadu

Důvody pro podání dodatečného DAP zjištěny dne

Datum

ano

ne

XXX

ano

ne

XXX

PŘIZNÁNÍ

k dani z příjmů fyzických osob

podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

za zdaňovací období (kalendářní rok) 2021 nebo jeho část²⁾ od 01.01.2021 do 31.12.2021
dále jen „DAP“

1. ODDÍL – Údaje o poplatníkovi

06 Příjmení Pokorný	07 Rodné příjmení ^{*)}	08 Jméno(-a) Jan
09 Titul ^{*)} Bc.	10 Státní příslušnost česká	11 Číslo pasu

Adresa místa pobytu v den podání DAP

12 Obec Brno	13 Ulice / část obce Křížová	14 Číslo popisné/orientační 884/7
15 PSČ 60300	16 Telefon / mobilní telefon ^{*)} 949047833	17 E-mail ^{*)} jan.pokorny@gmail.com
		18 Stát ČESKÁ REPUBLIKA

Adresa místa pobytu k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vyměřuje

Řádky 19 až 22 vyplňte pouze v případě, že adresa k poslednímu dni kalendářního roku, za který se DAP podává, je rozdílná od adresy v den podání DAP.

19 Obec	20 Ulice / část obce	21 Číslo popisné/orientační	22 PSČ
---------	----------------------	-----------------------------	--------

Adresa místa pobytu na území České republiky, kde se poplatník obvykle ve zdaňovacím období zdržoval

Řádky 23 až 28 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území České republiky.

23 Obec	24 Ulice / část obce	25 Číslo popisné/orientační
26 PSČ	27 Telefon / mobilní telefon ^{*)}	28 E-mail ^{*)}

29 Kód státu – vyplní jen daňový nerezident

29a Výše celosvětových příjmů

Kč

30 Transakce uskutečněné se zahraničními spojenými osobami¹⁾

ano

ne

2. ODDÍL – Dílčí základ daně, základ daně, ztráta

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (§ 6 zákona)

	poplatník	finanční úřad
31 Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů	36 500	
32 (neobsazeno)		
33 Daň zaplacená v zahraničí podle § 6 odst. 13 zákona		
34 Dílčí základ daně podle § 6 zákona (ř. 31 – ř. 33)	36 500	
35 Úhrn příjmů plynoucí ze zahraničí podle § 6 zákona		

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36 Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)	36 500	
37 Dílčí základ daně nebo ztráta ze samostatné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)	100 000	
38 Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona		
39 Dílčí základ daně nebo ztráta z nájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)		
40 Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)		
41 Úhrn řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40).	100 000	
42 Základ daně (36 + kladná hodnota z ř. 41)	136 500	
43 (neobsazeno)		
44 Uplatňovaná výše pravomocně stanovené ztráty (maximálně do výše ř. 41)		
45 Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 – ř. 44)	136 500	

3. ODDÍL – Nezdaniitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

Částka podle § 15	Počet měsíců	Počet měsíců
46 Odst. 1 zákona (hodnota bezúplatného plnění – daru/darů)		
47 Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)		
48 Odst. 5 zákona (penzijní připojištění, penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření)		
49 Odst. 6 zákona (soukromé životní pojištění)		
50 Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)		
51 Odst. 8 zákona (úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání)		
52 § 34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)		
53 § 34 odst. 4 (odpočet na podporu odborného vzdělávání)		

54 Úhrn nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (ř. 46 + ř. 47 + ř. 48 + ř. 49 + ř. 50 + ř. 51 + ř. 52 + ř. 53)		
55 Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (ř. 45 – ř. 54)	136 500	
56 Základ daně zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	136 500	
57 Daň podle § 16 zákona	20 475,00	

4. ODDÍL – Daň celkem, ztráta

58 Daň podle § 16 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP	20 475,00	
59 (neobsazeno)		
60 Daň zaokrouhlená na celé Kč nahoru	20 475	
61 Daňová ztráta – zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka minus	0	

5. ODDÍL – Uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění

62 Slevy celkem podle § 35 odst. 1 zákona		
63 Sleva podle § 35a nebo § 35b zákona		

Tab. č. 1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

Příjmení, jméno, titul manželky (manžela)	Rodné číslo
---	-------------

Částka podle § 35ba odst. 1	Počet měsíců		Počet měsíců
64 písm. a) zákona (základní sleva na poplatníka)		27 840	
65a) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela)			
65b) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela, která/kteř je držitelem ZTP/P)			
66 písm. c) zákona (základní sleva na invaliditu – pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně)			
67 písm. d) zákona (rozšířená sleva na invaliditu – pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně)			
68 písm. e) zákona (sleva na držitele průkazu ZTP/P)			
69 písm. f) zákona (sleva na studenta)	12	4 020	
69a písm. g) zákona (sleva za umístění dítěte)			
69b (neobsazeno)			
70 Úhrn slev na dani podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 62 + ř. 63 + ř. 64 + ř. 65a + ř. 65b + ř. 66 + ř. 67 + ř. 68 + ř. 69 + ř. 69a)		31 860	
71 Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 60 – ř. 70)		0	

Tab. č. 2 ÚDAJE O DĚTÍCH ŽIJÍCÍCH S POPLATNÍKEM VE SPOLEČNĚ HOSPODAŘÍCÍ DOMÁCNOSTI

	Příjmení a jméno	Rodné číslo	Počet měsíců ve výši na jedno dítě		Počet měsíců ve výši na druhé dítě		Počet měsíců ve výši na třetí a další dítě	
			bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P
	1	2	3		4		5	
1								
2								
3								
4								
	Celkem							

72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě		
73 Sleva na dani (částka z ř. 72, uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)		
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 – ř. 73)		0
74a Daň ze samostatného základu daně podle § 16a zákona (částka z ř. 413 přílohy č. 4 DAP)		
75 Daň celkem (ř. 74 + ř. 74a)		0
76 Daňový bonus (ř. 72 – ř. 73)		
77 Daň celkem po úpravě o daňový bonus (ř. 75 – ř. 76), pokud je na řádku záporné číslo uveďte nulu		0
77a Daňový bonus po odpočtu daně (ř. 76 – ř. 75), pokud je na řádku záporné číslo uveďte nulu		0

6. ODDÍL – Dodatečné DAP

78 Poslední známá daň		
79 Zjištěná daň podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 77 nebo ř. 77a)		
80 Rozdíl řádků (ř. 79 – ř. 78): zvýšení (+) částka daně se zvyšuje, snížení (–) částka daně se snižuje		
81 Poslední známá daň – daňová ztráta podle § 5 zákona		
82 Zjištěná ztráta podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 61)		
83 Rozdíl řádků (ř. 82 – ř. 81): zvýšení (+) – daňová ztráta se zvyšuje, snížení (–) daňová ztráta se snižuje		

7. ODDÍL – Placení daně

84 Úhrn sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti (po slevách na dani)		0
85 Na zbývajících zálohách zapláceno poplatníkem celkem		
86 Úhrn záloh podle § 38lk zaplacených poplatníkem v paušálním režimu		
87 Sražená daň podle § 36 odst. 6 zákona		0
87a Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona		
88 Zajištěná daň plátcem podle § 38e zákona		
89 Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)		0
90 Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 2 zákona		
91 Zbývá doplatit (ř. 77 – ř. 77a – ř. 84 – ř. 85 – ř. 86 – ř. 87 – ř. 87a – ř. 88 + ř. 89 – ř. 90): (+) zbývá doplatit, (–) zapláceno více		0

PŘÍLOHY DAP:

Ve sloupci uveďte počet listů příloh.

Název přílohy	
Příloha č. 1 – „Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)“	
Příloha č. 2 – „Výpočet dílčích základů daně z příjmů z nájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)“	
Příloha č. 3 – „Výpočet daně z příjmů ze zahraničí (§ 38f zákona)“ včetně Samostatných listů	
Příloha č. 4 – „Výpočet daně ze samostatného základu daně podle § 16a zákona“	
Účetní závěrka poplatníka, který vede účetnictví	
„Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění“ za příslušné zdaňovací období od všech zaměstnavatelů (např. podle § 38j odst. 3 zákona)	
Doklad o poskytnutém bezúplatném plnění (darů)	
Potvrzení o poskytnutém úvěru na bytové potřeby a o výši zaplacených úroků z tohoto úvěru	
Potvrzení o zaplacených příspěvcích na penzijní připojištění, penzijní pojištění, nebo doplňkové penzijní spoření	
Potvrzení o zaplacených příspěvcích na soukromé životní pojištění	
Potvrzení o úhradě za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání	
Potvrzení předškolního zařízení o výši výdajů vynaložených za umístění vyživovaného dítěte	
Potvrzení zaměstnavatele druhého z poplatníků pro uplatnění nároku na daňové zvýhodnění	
Důvody pro podání dodatečného DAP	
Potvrzení o vyplacených příjmech a sražené dani	
Potvrzení výše příjmů od zahraničního správce daně	
Vyrozumění o provedeném vkladu do katastru nemovitostí (§ 10 zákona)	
Seznam pro poplatníky uplatňující nárok na vyloučení dvojího zdanění podle § 38f odst. 10 zákona	
Příloha pro poplatníky uplatňující odčitatelnou položku podle § 34 odst. 1 zákona	
Potvrzení o vyplacených příjmech podle § 10 odst. 1 písm. h) bod 1 zákona a o sražené dani vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně z těchto příjmů	
Další přílohy výše neuvedené	
Počet listů příloh celkem	

Údaje o podepisující osobě¹⁾:

Kód podepisující osoby:

Jméno(-a) a příjmení / Název právnické osoby

Datum narození / Evidenční číslo osvědčení daňového poradce / IČ právnické osoby

Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li zástupce právnickou osobou),
s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.)

Jméno(-a) a příjmení / Vztah k právnické osobě

Daňový subjekt / Osoba oprávněná k podpisu

Datum

Otisk
razítkaVlastnoruční podpis
daňového subjektu / osoby oprávněné k podpisu
¹⁾ Označte křížkem odpovídající variantu.²⁾ Údaj vyplňte, pouze máte-li kód rozlišení typu DAP v případech uvedených v § 239b, § 239c a § 244 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů.³⁾ Údaje o podepisující osobě budou vyplněny pouze v případě, kdy je DAP zpracováno a podáno osobou odlišnou od daňového subjektu.⁴⁾ Označené údaje jsou nepovinné.

Otisk podacího razítka finančního úřadu

ŽÁDOST O VRÁCENÍ PŘEPLATKU NA DANI Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

Podle ust. § 154 a 155b zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů, žádám o vrácení:

přeplatku na dani z příjmů fyzických osob Kč.

Přeplatek zašlete na adresu:

nebo vraťte na účet vedený u č.

kód banky specifický symbol

Vlastník účtu měna, ve které je účet veden

V dne Podpis daňového subjektu (podepisující osoby²⁾)

PŘÍLOHA č. 1

je součástí tiskopisu PRÍZNÁNÍ k dani z příjmů fyzických osob
za zdaňovací období 2021 – 25 5405 MFin 5405 vzor č. 27 (dále jen „DAP“)

Rodné číslo:

9,8,7,1,3,2 / 5,1,1,

Částky uveďte v celých Kč. Číselné hodnoty počítané v průběhu výpočtu daňové povinnosti jsou ukazateli ve smyslu ustanovení § 146 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů a jejich zaokrouhlení se provádí s přesností na dvě desetinná místa. Postupné zaokrouhlování ve dvou nebo více stupních je nepřipustné.

Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Vedu daňovou evidenci ¹⁾		Vedu účetnictví ¹⁾		Uplatňuji výdaje procentem z příjmů ¹⁾	XXXX
-------------------------------------	--	-------------------------------	--	---	------

	poplatník	finanční úřad
101 Příjmy podle § 7 zákona	250 000	
102 Výdaje související s příjmy podle § 7 zákona	150 000	
103 (neobsazeno)		
104 Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 101 – ř. 102) nebo výsledek hospodaření (zisk, ztráta)	100 000	
105 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona zvyšující – uveďte úhrn částek zvyšujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)		
106 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona snižující – uveďte úhrn částek snižujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)		
107 Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
108 Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
109 Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), která připadá na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
110 Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), která připadá na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
111 (neobsazeno)		
112 Váš podíl jako společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti. Vykáže-li společnost ztrátu, označte svůj podíl znaménkem minus (–)		
113 Dílčí základ daně (ztráta) z příjmů podle § 7 zákona (ř. 104 + ř. 105 – ř. 106 – ř. 107 + ř. 108 + ř. 109 – ř. 110 + ř. 112)	100 000	

2. Doplnující údaje (§ 7 zákona)

A. Údaje o obratu a odpisech

Roční úhrn čistého obratu

Uplatněné odpisy celkem

Z toho odpisy nemovitých věcí

--	--	--

B. Druh činnosti²⁾

Název hlavní (převažující) činnosti

Sazba výdajů

% z příjmů

Příjmy

Výdaje

CZ - NACE

PREKLADATELSKÉ A TLUMOCNICKÉ ČINNOSTI	60	250 000	150 000	
---------------------------------------	----	---------	---------	--

Název dalších činností

Celkem		250 000	150 000	

25 5405/P1 MFin 5405/P1 - vzor č. 17

(1)

C. Údaje o samostatné činnosti

Datum zahájení činnosti Datum přerušení činnosti Datum ukončení činnosti Datum obnovy činnosti Počet měsíců činnosti

--	--	--	--	--

D. Tabulka pro poplatníky, kteří vedou daňovou evidenci podle § 7b zákona

Vypíšte pouze v případě, vedete-li daňovou evidenci podle § 7b zákona. Údaje, prosím, vyplňte v celých Kč.

	Na začátku zdaňovacího období	Na konci zdaňovacího období
1. Hmotný majetek		
2. Peněžní prostředky v hotovosti*)		
3. Peněžní prostředky na bankovních účtech*)		
4. Zásoby		
5. Pohledávky včetně poskytnutých úvěrů a zápůjček		
6. Ostatní majetek*)		
7. Dluhy včetně přijatých úvěrů a zápůjček		
8. Rezervy		

9. Mzdy

*) Označené údaje jsou nepovinné.

E. Úpravy podle § 5, § 23 zákona ¹⁾

č. ř.	Popis úpravy podle § 5, § 23 zákona zvyšující výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji	poplatník uvede v celých Kč
1.		
2.		
3.		
4.		

č. ř.	Popis úpravy podle § 5, § 23 zákona snižující výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji	poplatník uvede v celých Kč
1.		
2.		
3.		
4.		

F. Údaje o společnících společnosti ²⁾

Jste-li společníkem společnosti, která není právnickou osobou, vyplňte údaje o ostatních společnících společnosti

	Jména	Příjmení	DIČ	Podíl na příjmech v %	Podíl na výdajích v %
1.					
2.					
3.					

G. Údaje o spolupracující osobě ²⁾

Jste-li osoba, která rozděluje příjmy a výdaje podle § 13 zákona, nebo osoba v rodinném závodě, uveďte údaje o spolupracující osobě

	Jména	Příjmení	DIČ (RČ)	Podíl na příjmech a výdajích v %
1.				
2.				

H. Údaje o osobě, která rozděluje příjmy a výdaje

Jste-li spolupracující osoba podle § 13 zákona, nebo osoba v rodinném závodě, uveďte údaje o osobě, která na Vás rozdělila příjmy a výdaje

	Jména	Příjmení	DIČ	Podíl na příjmech a výdajích v %
1.				

I. Údaje o veřejné obchodní společnosti nebo komanditní společnosti ²⁾

Daňové identifikační číslo veřejné obchodní společnosti, kde jste společníkem, nebo komanditní společnosti, kde jste komplementářem, a výše Vašeho podílu v procentech	DIČ	%
--	-----	---

¹⁾ Z předtisknutých možností v rámečku vyberte odpovídající variantu a označte křížkem.²⁾ Údaje, pro které nedostačuje vyhrazené místo, uveďte na volný list a přiložte k tiskopisu.

Ostatní příloha
k přiznání k dani z příjmu fyzických osob
za zdaňovací období (kalendářní rok) nebo jeho část
od 01.01.2021 do 31.12.2021

Daňový subjekt	Jan Pokorný, Bc.
IČ / RČ / DIČ	987132511
Sídlo / Bydliště nebo Místo podnikání	Křížová 884/7, 60300 Brno

Tabulka pro zadání údajů o příjmech podle § 6 zákona v členění dle jednotlivých zaměstnavatelů					
č.ř.	Úhrn příjmů ze závislé činnosti	Sražená záloha na daň v úhrnné výši	Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d ZDP	Sražená daň podle § 36 odst. 6 ZDP	Sražená daň podle § 36 odst. 7 ZDP
1	36 500	0	0	0	0

Přehled o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2021

podle § 15 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů

řádný ☒ opravný ☐

Místně příslušná OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno

MSSZ Brno

Variabilní symbol důchodového pojištění (DP)

12345678

A. Základní identifikace

1. Příjmení Pokorný	2. Jméno Jan	3. Titul	4. Rodné číslo 9807132511
5. Datum narození 13.7.1998	6. Ulice Poříčí	7. Číslo domu 884/7	8. Obec Brno
9. PSČ 60300	10. Stát Česká republika	11. ID datové schránky/E-mail jan.pokorny@gmail.com	12. Telefon 907429833

B. Údaje o výkonu samostatné výdělečné činnosti (SVČ)

13. V roce 2021 jsem vykonával/a SVČ ☐ jen hlavní ☒ jen vedlejší ☐ hlavní i vedlejší

Hlavní SVČ jsem vykonával/a v měsících 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐ 1-12 ☐

Vedlejší SVČ jsem vykonával/a v měsících 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐ 1-12 ☒

Měsíce, v nichž po celý měsíc trval nárok na výplatu nemocenského/PPM nebo dlouh. ošetrového 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐ 1-12 ☐

C. Důvod výkonu vedlejší SVČ podle ustanovení § 9 odst. 6 písm. a) – d) zákona č. 155/1995 Sb.

14. Zaměstnání ☐	15. Nárok na výplatu invalidního nebo přiznání starobního důchodu ☐
16. Nárok na rodičovský příspěvek ☐	17. Nárok na PPM nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu z NP zaměstnanců ☐
18. Osobní péče o osobu závislou na pomoci jiné osoby ☐	19. Nezaopatřenost (studium) ☒

D. Údaje o daňovém základu OSVČ za rok 2021 a další údaje podle ustanovení § 15 zákona č. 589/1992 Sb.

20. Daňový základ	100 000,00 Kč	Údaje OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno	
21. Počet měsíců, v nichž je SVČ považována za	☐ Hlavní ☒ 12 Vedlejší	☐ Hlavní ☐ Vedlejší	
22. Počet měsíců, v nichž jsem vykonával/a SVČ aspoň po část měsíce	☐ Hlavní ☒ 12 Vedlejší	☐ Hlavní ☐ Vedlejší	
23. Průměrný měsíční daňový základ	8 333,33 Kč		
24. Rozdělení daňového základu	Hlavní činnost 0,00 Kč Vedlejší činnost 0,00 Kč		
25. Vypočtený vyměřovací základ	Hlavní činnost 0 Kč Vedlejší činnost 50 000 Kč		
26. Dílčí vyměřovací základ	Hlavní činnost 0 Kč Vedlejší činnost 0 Kč		
27. Minimální vyměřovací základ	50 000 Kč		
28. Určený vyměřovací základ	50 000,00 Kč		
29. Vyměřovací základ ze zaměstnání			
30. Součet řádků 28 a 29	50 000 Kč		
31. Vyměřovací základ ze SVČ	50 000,00 Kč		
32. Pojistné na DP	14 600,00 Kč		
33. Úhrn zaplacených záloh na DP	14 600,00 Kč		
34. Výsledný Doplatek/Přeplatek (rozdíl mezi řádky 32 a 33)	0,00 Kč		

Poznámka: Řádky 24. a 26. se vyplňují pouze v případě, byla-li vykonávána hlavní i vedlejší činnost (čtěte pokyny).

E. Vedlejší SVČ – přihláška k účasti na DP OSVČ v roce 2021

Vzhledem k tomu, že jsem v roce 2021 nedosáhl/a z výkonu vedlejší SVČ zákonem stanoveného příjmu pro povinnou účast na důchodovém pojištění OSVČ, přihlašuji se k této účasti dnem podání tohoto přehledu

ano ☐ ne ☐

2 2 8 8 6 3 5 7 2 3

strana 1
ČSSZ - 89 324 21
1/2021

Přehled o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2021 - 2. strana

Rodné číslo OSVČ

9807132511

F. Výše zálohy na důchodové pojištění (DP) a pojistného na nemocenské pojištění (NP) na rok 2022					
V roce 2022 budu vykonávat SVC	☐ Hlavní	☒ Vedlejší	35. Měsíční vyměřovací základ	4 167,00	Kč
36. Měsíční záloha na DP	1 217,00		Kč	37. Měsíční pojistné na NP	,00
G. Způsob použití přeplatku					
Přeplatek (část přeplatku) ve výši	0,00 Kč				
použijte (nemám-li vůči OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno nebo ČSSZ splatný závazek) na úhradu záloh na pojistné na měsíce roku 2022					
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐					
Přeplatek (zbývající část přeplatku) ve vyšší výši než 99 Kč					
a) ☐ Vratte na účet:					
IBAN (mezinárodní číslo účtu použijte při platbě do ciziny) Předčíslí účtu Číslo účtu Kód banky Variabilní symbol Specifický symbol					
b) ☐ Pošlete poštovní poukázku (zpoplatněno) na adresu trvalého pobytu nebo na uvedenou adresu:					
Ulice Číslo domu Obec PSČ Stát					
H. Údaje o daňovém přiznání					
38. Povinnost podávat daňové přiznání			ano ☒ ne ☐	39. Daňové přiznání podáno po 1.4.2022 elektronicky	
40. Daňové přiznání podává po 1.4.2022 daňový poradce			ano ☐ ne ☒	41. Uhlta pro předložení daňového přiznání byla rozhodnutím FÚ prodloužena do dne	
42. Účtování v hospodářském roce			ano ☐ ne ☒		
I. Údaje o opravném přehledu					
Datum zjištění nové výše vyměřovacího základu ze SVC			Důvod předložení opravného přehledu		
J. Základní identifikace OSVČ, se kterou je vykonávána spolupráce					
Příjmení	Jméno	Titul	Rodné číslo	Datum narození	
Pokorný	Jan	Bc.	9807132511	13.7.1998	
Ulice	Číslo domu	Obec	PSČ	Stát	
Pořčí	884/7	Brno	60300	Česká republika	
K. Prohlášení					
Prohlašuji, že všechny údaje uvedené v tomto přehledu jsou pravdivé a že příslušné správě sociálního zabezpečení ohlásím změny údajů, které by vedly ke zvýšení vyměřovacího základu za rok 2021, a to do 8 dnů ode dne, kdy jsem se o těchto změnách dozvěděl/a.					
☒ Za účelem zajištění plné a transparentní informovanosti a efektivnější vzájemné komunikace v agendě sociálního pojištění OSVČ uděluji ČSSZ a OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno souhlas se zpracováním svého telefonního čísla a své e-mailové adresy uvedené výše. O svých právech v souvislosti se zpracováním osobních údajů jsem byl/a poučen/a. Více informací naleznete na https://www.cssz.cz/cz/qdpr.htm .					
L. Podpisy a přílohy					
Plná moc přílohou			ano ☐ ne ☒	Jiné přílohy	
			ano ☒ ne ☐		
Datum vyplnění			Počet příloh		
7.5.2022			1		
			Datum přijetí		
			Za OSSZ zpracoval/a		
Podpis (a razítko) OSVČ			Podpis a razítko OSSZ		

VŠEOBECNÁ
ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA
ČESKÉ REPUBLIKY

VZP - kód 111

Přehled o výši daňového základu ze samostatné
výdělečné činnosti a zaplacených zálohách na pojistné
(§ 24 odst. 2 a 3 zák. č. 582/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů)
Formulář bude zpracován elektronicky. Vypíšte jej, prosím, předepsaným typem písma Courier New Bold 11. Zakrývající pole označte křížkem.

Přehled
OSVČ
za rok
2021

Typ přehledu

řádný ☒ opravový ☐

Datum převzetí, razítko a podpis pracovníka VZP ČR

1. Identifikace pojištěnce		
Příjmení Pokorný	Jméno Jan	Titul Bc.
Ulice Poříčí	Číslo popisné / číslo orientační 884/7	Číslo pojištěnce (rodné číslo) 9807132511
PSČ 603 00	Obec Brno	Identifikační číslo osoby (IČO)
Bankovní spojení: (předložit účtu - číslo účtu / kód banky) 1818863002		Telefon 949047833
E-mail jan.pokorny@gmail.com		
2. Prohlášení pojištěnce		3. Přiznání k dani z příjmů
☐ V roce 2021 pro mne neplatila povinnost hradit zálohy na pojistné v měsících: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 1-12 ☒ V roce 2021 pro mne nebyl stanoven minimální vyměřovací základ v měsících: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 1-12 Pro Důvod podle písmena f) uveďte Důvod: a) zaměstnání b) nemoci OSVČ Důvod: a) b) c) d) e) f)		☒ Mám povinnost podat daňové přiznání do 1.4.2022 ☐ Daňové přiznání podávám po 1.4.2022 elektronicky ☐ Daňové přiznání za mne po 1.4.2022 podává daňový poradce ☐ Nemám povinnost podávat daňové přiznání
4. Pojistné OSVČ		
Řádek 3 Daňový základ 100 000.00 Kč	Řádek 41 Úhrn zaplacených záloh na pojistné v roce 2021 na účet VZP ČR 6 750 Kč	
Řádek 4 Počet měsíců trvání samostatné výdělečné činnosti v roce 2021 12	Přeplatek (Doplatek): Řádek 41 - Řádek 16 0 Kč	
Řádek 5 Z Řádku 4 počet měsíců, kdy byla OSVČ pojištěna u VZP ČR 12	Přeplatek ☒ NEŽÁDÁM o vrácení přeplatku (přeplatek bude použit na úhrady záloh v dalším období) ☐ ŽÁDÁM o vrácení přepl. ve výši: 0 Kč	
Řádek 6 Počet měsíců, ve kterých pro OSVČ platí minimální vyměřovací základ 0	Přeplatek zašle: ☐ na bankovní účet ☐ poštovní poukázkou	
Řádek 9 17 720,50 Kč x Řádek 6 0 Kč	6. Nová výše zálohy (viz Poučení)	
Řádek 14 Vyměřovací základ OSVČ za rok 2021: 0,50 x Řádek 3 (pro < Řádek 9, zapl. se Řádek 9) 50 000.00 Kč	Řádek 51 0,136 x 0,5 x Řádek 3 / Řádek 4 (zaokr. na Kč nahoru) 563 Kč	
Řádek 16 Pojistné za rok 2021: 0,136 x (Řádek 14 x Řádek 6) / Řádek 4 (zaokr. na Kč nahoru) 6 750 Kč	Typ zálohy ☐ a) 2 827 Kč ☒ b) výpočet ☐ c) 0 Kč Nová výše zálohy 563 Kč	
7. Datum vyplnění a podpis pojištěnce		
Prohlašuji, že všechny údaje v tomto PŘEHLEDU jsou pravdivé a že ohlásím VZP ČR všechny změny údajů, a to do 8 dnů ode dne, kdy jsem se o změněné skutečnosti dozvěděl.		
VZP 87.51/2021	Vyplněno dne 07.05.2022	Vytisknout Vymazat formulář Podpis pojištěnce